

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Pētījums "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūras un kapacitātes izpēte, esošās situācijas novērtējums, funkciju un uzdevumu analīze ilgtermiņa attīstības koncepcijas izveidei"

Noslēguma ziņojums – Pētījuma anotācija

2024. gada 12. janvāris

Finansē
Eiropas Savienība

Valsts ugunsdzēsības
un glābšanas dienests

Building a better
working world

Saīsinājumi.....	3
1. Ievads.....	5
1.1 Informācija par pētījumu.....	5
1.2 Projekta konteksts.....	5
1.3 Projekta mērķi un rezultāti.....	6
2. Pētījuma ietvaros īstenotie darba uzdevumi.....	7
2.1 Dzīvības glābšanas spēju saglabāšanai un darbības nepārtrauktībai nepieciešamo resursu izvērtējums, pirmās apakšvienības izvērtējums.....	7
2.2 Personāla nodrošinājuma analīze.....	10
2.3 Nodarbināto apmierinātības pētījuma izstrāde.....	11
2.4 Apmācības kārtības analīze.....	12
2.5 Materiāli tehniskā nodrošinājuma analīze.....	14
2.6 Struktūras un procesu analīze darbības nepārtrauktības un dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanai..	15
2.7 Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju un pašvaldību ugunsdzēsēju dienestu kustības integrēšanas ekonomiskā analīze.....	17
2.8 Risku vadības sistēmas ietvara izveide.....	19
2.9 Datu un informācijas uzkrāšanas analīze.....	19
2.10 VUGD pakalpojumu definēšanas jautājumi.....	20
2.11 Ārējās vides risku analīze.....	20
2.12 Cilvēka dzīvības vērtības noteikšana.....	23
2.13 Sabiedriskās domas aptauja.....	24
2.14 Pašvaldību un uzņēmēju viedokļa izpēte.....	25
2.15 Finanšu situācijas izpēte.....	27
3. VUGD stratēģiskās attīstības modelis.....	29
3.1 Attīstības modeļa izstrādes metodoloģija.....	29
3.2 Vīzija.....	29
3.3 Pamata attīstības pasākumi.....	29
3.4 Attīstības varianti.....	32
3.5 Izvēlētais variants.....	37
3.6 Rīcības plāns stratēģiskās attīstības variantā īstenošana.....	40
3.7 Nepieciešamais finansējums stratēģiskā attīstības variantā īstenošanai.....	42

Saīsinājumi

Saīsinājums	Skaidrojums
AC	Autocisterna
ANM	Atvaseļošanās un noturības mehānisms
ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ASSP	VUGD Attīstības un starptautiskās sadarbības pārvalde
CA	Civilā aizsardzība
DVS	Dokumentu vadības sistēma
EY, izpildītājs	SIA "Ernst & Young Baltic"
EK	Eiropas Komisija
EKK	Ekonomisko kodu kategorija
ENV	Elpošanai nepiemērotāvide
ERAF	Eiropas Reģionālās Attīstības Fonds
ES	Eiropas Savienība
IeM	Iekšlietu ministrija
IT	Informācijas tehnoloģijas
KPI	Galvenie rezultatīvie rādītāji
KRP	VUGD Kurzemes reģiona pārvalde
LG	Latvijas Gāze
LRP	VUGD Latgales reģiona pārvalde
LVS	Latvijas Valsts Standarts
MK	Latvijas Republikas Ministru kabinets
NAP	Nacionālais Attīstības plāns
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
OVP	VUGD Operatīvās vadības pārvalde
Pētījums, Projekts	"Pētījums "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūras un kapacitātes izpēte, esošās situācijas novērtējums, funkciju un uzdevumu analīze ilgtermiņa attīstības koncepcijas izveidei"
PSIN	VUGD Prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļa
PUO	Pašvaldības ugunsdzēsības organizācijas (iepriekš - Pašvaldības ugunsdzēsēju formējumi)
RRP	VUGD Rīgas reģiona pārvalde

SDV	Statistiskā dzīvības vērtība
SVID	SVID analīze (SWOT), stratēģijas plānošanas instruments, (SVID – Stiprās puses, Vājās puses, iespējas, Draudi)
TRACK1	Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības finanšu instrumenta programma “TRACK1”
UCAK	Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža
VACD	Valsts aizsardzības civilais dienests
VAD	Valsts aizsardzības dienests
VKCP	VUGD Vienotā kontaktu centra pārvalde
VP	Valsts policija
VRP	VUGD Vidzemes reģiona pārvalde
VSAOI	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VUCAP	Vienotā ugunsdrošības un civilās aizsardzības platforma
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZRP	VUGD Zemgales reģiona pārvalde

1. Ievads

1.1 Informācija par pētījumu

Pētījuma izstrādātājs	SIA “Ernst & Young Baltic”
Pētījuma īstenošanas laiks	16.03.2023. – 12.01.2024.
Izmantotās metodes	Aptaujas, padziļinātās intervijas, fokusa grupu diskusijas, SVID analīze, primāro un sekundāro datu analīze, VUGD iekšējo datu analīze
Iesniegtie nodevumi	<ol style="list-style-type: none">1. Ievada ziņojums2. Ziņojums - esošās situācijas pārskats, konstatēto nepilnību analīze un rekomendācijas3. Ziņojums par vīzijas izstrādi VUGD attīstībai līdz 2034.gadam4. Ziņojums par iespējamajiem variantiem VUGD attīstībai ilgtermiņā5. Noslēguma ziņojums:<ol style="list-style-type: none">a. Konceptuālā ziņojuma projektsb. Pētījuma anotācija
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija:	VUGD Attīstības un starptautiskās sadarbības pārvades Projektu vadības nodaļas priekšnieces pienākumu izpildītāja Ineta Narodovska (tālr. +371 26629067, e-pasts: ineta.narodovska@vugd.gov.lv)
Pētījuma autori (autortiesību subjekti)	EY Projekta partneris: Nauris Kļava EY Pētījuma projekta vadītāja: Zane Martinsone EY projekta komanda: Adrians Matisons, Anita Gaile, Beāte Bruksle, Ivars Muzis, Kristaps Bērziņš, Kristaps Rengarts, Mārtiņš Ozers, Oļesja Metelīca

1.2 Projekta konteksts

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD) ir iekšlietu ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. VUGD īsteno valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības, glābšanas darbu, civilās aizsardzības un vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura “112” darbības jomā visā Latvijas teritorijā.

Līdz 2024. gada 31. martam VUGD plāno izstrādāt un attiecīgi iesniegt apstiprināšanai Ministru kabinetā attīstības plānošanas dokumentu - konceptuālo ziņojumu par VUGD ilgtermiņa attīstību, tādējādi nodrošinot optimālus priekšnosacījumus nepieciešamo pasākumu ieviešanai VUGD attīstībai tālākā perspektīvā. Plānots, ka ziņojumā identificētie sasniedzamie politikas un darbības rezultāti veicinās uzlabojumus konkrētās politikas un darbības jomās un balstīsies uz nacionālajām vai nozares līmenī izstrādātajiem attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī starptautisko organizāciju (ES, ANO, OECD) indeksu novērojumiem un rekomendācijām.

VUGD piedalās IeM īstenotajā Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta programmas projektā “Iekšlietu nozares iestāžu darbības efektivitātes paaugstināšana Latvijā”, kura ietvaros līdzās citām rekomendācijām VUGD ilgtermiņam un darbības efektivitātes uzlabošanai eksperti ieteikuši arī veikt VUGD aktuālās situācijas analīzi, funkciju izvērtējumu un to, kādā līmenī un ar kādiem resursiem VUGD sniedz pakalpojumus.

Pētījuma finansēšanas avots: VUGD īstenotais Eiropas Komisijas Civilās aizsardzības finanšu instrumenta programmas “TRACK1” projekts “Pētījums “VUGD struktūras un kapacitātes izpēte, esošās situācijas novērtējums, funkciju un uzdevumu analīze ilgtermiņa attīstības stratēģijas izveidei”” (ECHO/SUB/2021/TRACK1/867600/LV).

1.3 Projekta mērķi un rezultāti

Pētījuma (turpmāk arī – Projekta) mērķis ir veicināt VUGD darbības efektivitātes paaugstināšanu visās VUGD darbības jomās – civilajā aizsardzībā, ugunsdrošības uzraudzībā un prevencijā, 112 darbības nodrošināšanā un ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumu sniegšanā, nodrošinot savlaicīgu un kvalitatīvu funkciju (pakalpojumu) nodrošināšanu un panākot pakāpenisku un pastāvīgu iedzīvotāju drošības līmeņa pieaugumu.

Sagaidāmie projekta rezultāti:

1. Pamats (rekomendācijas) konceptuālā ziņojuma par VUGD ilgtermiņa attīstību izstrādei, paredzot ieviest konkrētus pasākumus piemērotākajam attīstības scenārijam/variantam, kā arī ieviest uz mērķu sasniegšanu balstītus rezultātīvos rādītājus;
2. VUGD personāla politika mūsdienīgai un efektīvai personāla vadībai, nodrošinot iestādi ar kvalificētiem, motivētiem un lojāliem nodarbinātajiem iestādes funkciju nodrošināšanai un mērķu sasniegšanai;
3. Teorētiskās apmācības koncepcija VUGD amatpersonām, ietverot detalizētu aprakstu, ieviešanas plānu un izmaksu aprēķinu.

Šis nodevums ir daļa no sagaidāmā projekta (skat. Nr.1 augstāk) rezultāta – pamata (rekomendācijām) konceptuālā ziņojuma par VUGD ilgtermiņa attīstību izstrādei. Nodevums raksturo VUGD stratēģiskās attīstības modeli ilgtermiņa vīzijas īstenošanai, pasākumus virzībai uz vīzijā noteiktā attīstības līmeņa sasniegšanu, ņemot vērā esošās situācijas izpētes laikā gūtos secinājumus un rekomendācijas.

2. Pētījuma ietvaros īstenotie darba uzdevumi

2.1 Dzīvības glābšanas spēju saglabāšanai un darbības nepārtrauktībai nepieciešamo resursu izvērtējums, pirmās apakšvienības izvērtējums

2.1.1 Personāla skaita izvērtējums dzīvības glābšanas spējas saglabāšanai un darbības nepārtrauktībai

2.1.1.1 Secinājumi

Pietiekamas VUGD daļu un posteņu reaģētspējas nodrošināšanas sabalansēšana ar optimālu amatpersonu skaitu dežūrmaiņā un pirmajā apakšvienībā, kas izbrauc uz notikumu, ir viens no centrālajiem VUGD resursu plānošanas un analīzes uzdevumiem. Vienā svaru kausu pusē ir sabiedrības sagaidātais ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodrošināšanas **pakalpojumu kvalitātes līmenis**, bet otrā – fakts, ka amatpersonu dežūrmaiņu (un pirmo apakšvienību tai skaitā) skaitliskā sastāva nodrošināšana prasa **ievērojamu skaitu cilvēkresursu**, kas Latvijas šī brīža ekonomiskajā un demogrāfiskajā situācijā ir izaicinošs uzdevums.

Dzīvības glābšanas spējas tiek definētas kā cilvēku un materiāltehnisko resursu kopums, lai sekmīgi veiktu cilvēku glābšanu, kā arī tādu pasākumu īstenošanu, kas var novērst apdraudējumu cilvēku veselībai vai dzīvībai, vienlaikus nodrošinot šīs spējas īstenošanā iesaistītā personāla drošību.

IeM rīkojums “Par prasībām ugunsdzēsības depo ierīkošanai”¹ nosaka Vadlīnijas par minimālajām prasībām ugunsdzēsības depo ierīkošanai. Cita starpā, tas nosaka prasības un atšķirības starp dažādām depo kategorijām (gan pēc transporta vienību veidiem un skaita, gan pēc dežūrmaiņas personāla skaita. Tomēr esošajā situācijā, saskaņā ar VUGD priekšnieka rīkojumu², ņemot vērā ierobežotos cilvēkresursus, faktiskais tehnikas un amatpersonu skaita dežūrmaiņā plānojums ir noteikts zemāks.

2.1.1.2 Rekomendācijas

Valsts līmenī ir būtiski stratēģiski plānot un veidot dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūru, izvietot tehnikasvienības un citus materiāltehniskos resursus, kā arī nodrošināt nepieciešamo personāla resursu klātesamību diennakts gatavības režīma uzturēšanai. **Resursu plānošanas mērķis ir divējāds** – gan nodrošināt resursu pieejamību (reaģētspējai), gan nodrošināt resursu optimālu un efektīvu izmantošanu (ierobežotu finansiālo un personāla resursu apstākļos).

Par pamatu resursu plānošanai VUGD nākotnē jākalpo Vienotai ugunsdrošības un civilās aizsardzības platformai (VUCAP), kas veidos vienotu, sistematizētu datu un analītisko rīku kopumu, kas nodrošinās valsts teritorijas (t.sk. infrastruktūras objektu) **kartējumu** riska līmeņa skalā, apkopojot daudzfaktoru riska avotus.

Veicamie pasākumi:

- ▶ **Daļas un posteņi.** Saskaņā ar VUGD noteikto kārtību esošajā situācijā dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanai un patstāvīgai reaģēšanai uz izsaukumiem ikdienas režīmā daļās un posteņos kopā **dežūrmaiņā nepieciešamas 420 amatpersonas**. No šī skaita vismaz 145 amatpersonām jābūt ar autovadītāja kvalifikāciju (Ugunsdzēsējs glābējs (autovadītājs)/ palīgs), un katrai amatpersonai jābūt pielaidei ENV.
- ▶ **VKCP.** Turpināms darbs pie Vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura 112 izsaukumu apkalpošanas funkcijas divu līmeņu procesa izveides (pirmais līmenis – ārkārtas palīdzības izsaukumu pieņemšana, otrais

¹ 06.04.2020. grozījumi Nr.1-12/433 21.12.2018. IeMIM rīkojumā Nr.1-12/1947.

² VUGD priekšnieka 01.03.2023. rīkojums Nr.22-1.7/469

līmenis – zvana apstrāde, resursu vadīšana. Turpināms darbs pie NMPD ārkārtas palīdzības izsaukumu zvānu apstrādes integrācijas iespēju nodrošināšanai vienotā 112 procesā;

- ▶ **Operatīvie dežuranti teritoriālo struktūrvienību Dienesta nodaļās.** Kopējais nepieciešamais operatīvo dežurantu vai to vietnieku skaits vienības dežūras nodrošināšanai 24/7 režīmā RRP ir 12 amatpersonas, bet pārējo reģionu pārvaldēs – 6 amatpersonas;
- ▶ **Operatīvie dežuranti Operatīvās vadības pārvaldes Operatīvās pārvaldīšanas nodaļā.** Operatīvo dežurantu amata vietu skaits dežūrmainā OVP Operatīvās pārvaldīšanas nodaļā 24/7 dežūras režīmā ir 12.

2.1.2 Pirmās apakšvienības raksturojums

2.1.2.1 Secinājumi

Esošajā situācijā, saskaņā ar VUGD priekšnieka rīkojumu³, noteikts tehnikas un amatpersonu skaita plānojums dežūrmainās atkaņbā no depo kategorijas. Šī noteiktā kārtība balstās uz nosacījumu, ka uz notikumu ar pamatautomobilu izbrauc **ne mazāk kā 3 amatpersonas**. Savukārt, uz notikumu ar dienesta ugunsdzēsības autokāpni izbrauc vismaz divas amatpersonas, kurām atļauts strādāt elpošanai nepiemērotā vidē.

Būtiskākie ārvalstu pieredzes izpētes secinājumi norāda, ka 4 glābēju komanda (pamataautomobilis ar amatpersonām) spēj nodrošināt darbību veikšanu notikumā (vidēji) 7 minūtes jeb 30% ātrāk nekā 2 glābēju komanda, un 5 minūtes jeb 25% ātrāk nekā 3 glābēju komanda. Lai nodrošinātu drošības un darba uzdevumu izpildes pamatprasības, **minimālais amatpersonu skaits uz vienu apakšvienību ir četras amatpersonas**.

Analizējot sīkāk ugunsgrēku dzēšanu kā vienu no primārajām dzīvības glābšanas spējām, kura jānodrošina pirmajai apakšvienībai, VUGD ikgadējā notikumu statistika rāda, ka aptuveni **97% ugunsgrēku** notikumu tiek klasificēti kā notikumi Nr.1 un Nr.2.

Analīze rāda, ka saskaņā ar Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu veikšanas kārtībā noteikto, **lielākā daļa notikumu saistīta ar 1 līdz 2 pamatautomobilu** izbraukumu uz notikumu, kas nozīmē, ka **pirmā apakšvienība vairumā gadījumu ir galvenais resurss, kas reaģē – izbrauc uz notikumu**. Līdz ar to ir būtiski, ka šie resursi, kas ierodas notikumā, ir gatavi ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbiem efektīvā un drošā veidā, normatīvos paredzētā kārtībā.

2.1.2.2 Rekomendācijas

Nemot vērā veikto pētījumu, ārvalstu pieredzes, VUGD darbības procesu un notikumu statistikas analīzi, nākotnes VUGD darbības stratēģijā noteiktu mērķu pakāpeniskai sasniegšanai un pirmās apakšvienības organizācijai **optimālai un drošai** ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodrošināšanai, iezīmējami šādi scenāriji:

- ▶ **bāzes scenārijs** - saglabāt un nodrošināt esošo kārtību ar 3 amatpersonām pamataautomobilī;
- ▶ **hibrīd modeļa scenārijs** - nodrošināt diferencētu pieeju ar 3 vai 4 amatpersonām pamataautomobilī, izskatot iespējas nodrošināt 4 amatpersonas uz pamataautomobiļa komplektācijas iespējas blīvāk apdzīvotās, vidējas un augstas riska pakāpes teritorijās – valstpilsētās un pilsētās;
- ▶ **optimālais scenārijs** - nodrošināt 4 amatpersonas pamataautomobilī visās VUGD dislokācijas vietās (daļās un posteņos).

VUGD stratēģijā⁴ iezīmēts mērķis līdz 2025. gadam nodrošināt ne mazāk kā 3 minimālo amatpersonu skaitu uz pamatautomobilu, bet no 2026. gada to kāpināt līdz 4 amatpersonām uz pamatautomobilu. Šāds mērķis saskaņā ar

³ VUGD priekšnieka 01.03.2023. rīkojums Nr.22-1.7/469;

⁴ VUGD darbības stratēģija 2023.-2027. gadam;

IeM rīkojumā “Par prasībām ugunsdzēsības depo ierīkošanai”⁵ noteiktajām vadlīnijām par minimālajām prasībām ugunsdzēsībasdepo ierīkošanai.

2.1.3 Zemūdens glābšanas darbu funkcijas izvērtējums

2.1.3.1 Secinājumi

Šobrīd zemūdens glābšanas darbu funkciju nodrošina VUGD ar savu resursu palīdzību, taču, ņemot vērā nelielo notikumu īpatsvaru un notikumu būtību (seku likvidēšana, nevis aktīva glābšanas operācija), ir vērtējama iespēja darbus nodot ārpalpojumu sniedzējiem.

Ārvalstu prakse rāda, ka zemūdens glābšanas darbi neietilpst ugunsdzēsēju pienākumos. Igaunijā tie tiek īstenoti ar privātā sektora palīdzību, bet Somijā – sadarbībā ar Valsts Policiju cietušo meklēšanas darbos.

Vērtējot izmaksas, secināts, ka VUGD gada izmaksas indikatīvi ir 55 405 EUR, savukārt ārpalpojumu indikatīvās izmaksas gadā ir 40 740 EUR. Būtiskā starpība skaidrojama ar VUGD materiāltehniskās bāzes uzturēšanas nepieciešamību, inventāra iegādes izmaksām, kā arī personāla gatavības līmeņa uzturēšanas izmaksām (piemaksas amatpersonām).

2.1.3.2 Rekomendācijas

Atsaucoties uz veikto izpēti par pakalpojumu sniedzējiem Latvijas ietvaros, zemūdens glābšanas pakalpojumu nodošana komersantiem būtu vērtējama pozitīvi. Par pamatu tam varētu kalpot piemēri ārvalstu praksē, kur šie darbi netiek iekļauti ugunsdzēsēju dienesta darba uzdevumos, kā arī priekšrocībās pieminētie ar materiāltehniskās bāzes uzturēšanu saistītie izmaksu samazinājumi, kas, darbu nododot komersantiem, samazinātu VUGD sniegto pakalpojumu izmaksas. Nododot zemūdens glābšanas darbu komersantiem, VUGD iegūtu papildus cilvēkresursus, kuri varētu tikt novirzīti uz citu darbu veikšanu, piemēram, lai pildītu ugunsdzēsēja-glābēja pienākumus.

2.1.4 VUGD kapacitātes analīze meklēšanai un glābšanai pilsētvidē

Iepazīstoties ar VUGD esošo situāciju konstatēts, ka USAR (angl. *Urban Search and Rescue*) jeb “glābšanas un meklēšanas darbi pilsētvidē” komanda Latvijā līdz šim nav izveidota, taču jautājums ir aktualizējies, jo īpaši pēdējo gadu laikā, piemēram, pēc notikušās lielveikala “Maxima” ēkas sagrauvuma traģēdijas 2013. gadā, kā arī saistībā ar mainīgo ģeopolitisko situāciju (Krievijas uzsāktais karš Ukrainā). Ir pamats uzskatīt, ka USAR komandas izveide sekmētu ātrāku reaģēšanas laiku dabas vai cilvēka izraisītās katastrofas gadījumā, ko īpašu prasmju un savstarpējās sadarbības mehānismu trūkuma dēļ ierobežo esošā dzīvības glābšanas spēju kapacitāte. Katastrofas ir liela mēroga notikumi, kas prasa lielāku skaitu resursu – gan cilvēkresursu, gan materiāltehniskos resursu iesaisti. Ierašanās un reaģēšanas laiks uz šāda mēroga notikumiem būtu viens no svarīgākajiem aspektiem, kura dēļ vērtīgi ieviest USAR komandu Latvijas mērogā.

Esošās situācijas izpētes ietvaros analizēti statistikas dati par glābšanas darbiem pilsētvidē 2020.-2022.gadu griezumā. Analīzes rezultātā konstatēts, ka glābšanas darbu, kuros potenciāli varētu tikt iesaistīta USAR komanda, vidējais skaits gadā ir 106, no kuriem glābšanas darbi augstumā vai pazemes komunikācijās – 96; glābšanas darbi ēku, konstrukciju u.c. nogruvumos – 10.

Veiktās Insarag situācijas izpēte rāda, ka VUGD jāturpina izvērtēt USAR komandas izveides nepieciešamību. Rekomendēts veikt riska analīzi, lai noskaidrotu nepieciešamību pēc šādas komandas izveides, piemēram, izvērtējot dabas katastrofu riska faktorus (plūdi, u.c.) u.tml..

⁵ 06.04.2020. grozījumi Nr.1-12/433 21.12.2018. IeMIM rīkojumā Nr.1-12/1947.

2.2 Personāla nodrošinājuma analīze

Personāla nodrošinājums VUGD tika pētīts, analizējot vakanto amata vietu skaita palielināšanās iemeslus un pārskatot nodarbināto piesaistes un atlases kārtību.

2.2.1 Secinājumi

Pētījuma rezultātā tika secināts, ka VUGD vakanto amata vietu skaits 2023. gadā bija 377 vietas, kas ir 4 reizes vairāk kā 2019. gada 1. janvārī.

Neaizpildītas dienesta/ darba vietas rodas šādu iemeslu dēļ:

- ▶ nodarbinātajiem atvaļinoties no dienesta vai darbiniekiem pārtraucot dienesta / darba attiecības (nodarbināto mainība);
- ▶ nodarbinātajiem vai darbiniekiem atrodoties ilgstošā prombūtnē;
- ▶ izveidojot papildu amata vietas dienestā.

Analizējot nodarbinātības mainības galvenos iemeslus, tika pētīta VUGD personālvadības prakse, kas tiek īstenota atbilstoši dienestā noteiktajā kārtībai, fragmentāri pielietojot jaunākās personālvadības pieejas. Galvenie nodarbinātības pārtraukšanas iemesli ir:

- ▶ sasniedzot likumā noteikto vecumu,
- ▶ pēc paša vēlēšanās.

Kā otrs iemesls lielajam neaizpildīto vakanto amata vietu skaitam tika izskatīta personāla piesaistes un atlases kārtība, secinot, ka spēkā esošie noteikumi ir novecojuši un ir jāpārskata. Kandidātu piesaistes galvenais šķērslis tika atzīta nepietiekama darba samaksa.

2.2.2 Rekomendācijas

Lai veicinātu nodarbināto noturēšanu VUGD:

- ▶ palielināt atalgojumu visās amatu grupās, lai veicinātu kandidātu piesaisti un nodarbināto noturēšanu dienestā;
- ▶ uzlabot fizisko darba vidi (kosmētiskais remonts, jaunas tehnoloģijas).

Kandidātu atlases un dienestā pieņemšanas process būtu pilnveidojams, lai paaugstinātu tā efektivitāti:

- ▶ nosakot kvalitatīvos un kvantitatīvos procesa izpildes kritērijus;
- ▶ nosakot atbildību par atlases procesa rezultativitāti vienai konkrētai struktūrvienībai, kas, ņemot vērā vispārējo valsts iestāžu un dienestu centralizācijas procesu, būtu Personāla pārvalde, kas nozīmē kandidātu atlases un dienestā pieņemšanas kārtības maiņu un atbildību pārdalīšanu.

Kandidātu piesaistē rekomendēts:

- ▶ iekļaut darba sludinājumos visus dienestā pieejamos papildus labumus, sākot ar paredzamu darba grafiku, kas ļauj uzturēt veselīgu darba un dzīves līdzsvaru (piemēram, Igaunijas ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir saņēmis balvu kā ģimenei draudzīgāks darba devējs Igaunijā), iespēju strādāt jēgpilnu un aizraujošu darbu, pavadīt laiku labā kolektīvā, ikdienā mācīties, saņemt sociālās garantijas un izdienas pensiju utt.;
- ▶ uzlabot ārējo komunikāciju ar jauniešu vecumu auditoriju, pielāgojot tai darba sludinājumu saturu un vizuālo noformējumu;
- ▶ attīstīt VUGD kā iekārojama darba devēja tēlu.

2.3 Nodarbināto apmierinātības pētījuma izstrāde

Pētījuma ietvaros tika izstrādāts VUGD nodarbināto apmierinātības pētījums, kā arī īstenotas 20 padziļinātās intervijas.

2.3.1 Secinājumi

- ▶ Aptaujātie nodarbinātie savu apmierinātību ar darbu/ dienestu skalā no 1 “ļoti neapmierināts” līdz 10 “ļoti apmierināts” lielākoties novērtē ar 5, 6 vai 7 ballēm (attiecīgi 17%, 18% vai 19% no visiem respondentiem), 2023. gadā sasniedzot **5,6 punktu kopējo apmierinātību** (vidējais skalā 1-10).
- ▶ Vairums aptaujāto ir neapmierināti (54%) vai drīzāk neapmierināti (24%) ar pašreizējo atalgojumu, līdzīgi ar pašreizējo piemaksu sistēmu (40% un 24%). Teritoriālo struktūrvienību nodarbinātie pauž vislielāko neapmierinātību ar atalgojumu, jo īpaši RRP (92% ir neapmierināti vai drīzāk neapmierināti), KRP (87%) un ZRP (85%).
- ▶ Pēdējā gada laikā darbvietas maiņu ir apsvēruši 54% no visiem respondentiem.
- ▶ Sadarbību ar kolēģiem savā un citās struktūrvienībās, kā arī atmosfēru darbā absolūtais vairākums kopumā vērtē pozitīvi.
- ▶ Darba vidē nodarbinātie visvairāk ir neapmierināti ar dienesta telpu vizuālo, tehnisko un ergonomisko stāvokli, gaisa kondicionēšanu, ventilāciju, dzeramā ūdens nepieejamību. VUGD posteņi vislielākā neapmierinātība ir ar iespēju pārbaudīt darba apģērba piesāņojumu, sporta telpām un inventāru, šļūteņu žāvēšanas iespējām un iespējām izmazgāt aizsargtērpus. Notikuma vietā visbiežāk pie neapmierinātības tika norādīta dzeramā ūdens pieejamība (nepietiekoša), pieejamā rezerves autocisterna un ENV aprīkojuma tīrīšanas līdzekļi.
- ▶ Kā galvenos motivējošos faktorus respondenti min sociālās garantijas, stabilitāti, labas attiecības ar kolēģiem, interesantu darbu un mēnesālgas palielinājumu.
- ▶ Pastāvīgu spriedzi darbā izjūt vai drīzāk izjūt 22% aptaujāto, un 26% norādīja uz ilgstošu nogurumu. Pastāvīgu spriedzi biežāk izjūt amatpersonas ar lielāku izdienas termiņu.
- ▶ Nodarbinātie skaidro, ka motivāciju negatīvi ietekmē zems atalgojums, nepilnvērtīga attieksme no VUGD vadības, kā arī informācijas trūkums un tās pareizība/ neatbilstība.

2.3.2 Rekomendācijas

1. Komunikācija

VUGD ietvaros ir nepieciešams nodrošināt **divu** līmeņu komunikāciju:

- ▶ VUGD vadībai jānodrošina regulāra komunikācija ar struktūrvienību vadītājiem / posteņu komandieriem, lai nodrošinātu informācijas apmaiņu par iestādes jaunumiem, iekšējiem procesiem, aktivitātēm, pasākumiem un citu informāciju;
- ▶ struktūrvienību ietvaros jāievieš darba grupu organizēšanas pieeja, kur struktūrvienību vadītāji organizē un vada regulāras sanāksmes, nodrošinot nodarbināto iesaisti dažādu jautājumu un izaicinājumu apspriešanā, viedokļu uzklaušīšanu
- ▶ struktūrvienību vadītājiem ir jānodrošina informācijas apmaiņa VUGD vadībai par darba grupās apspriesto, nodarbināto viedokli, redzējumu, kur, savukārt, VUGD vadībai ir kritiski svarīgi nodrošināt atgriezenisko saiti VUGD nodarbinātajiem struktūrvienībās ar informāciju par konkrēto jautājumu, izaicinājumu progresu, pieņemtajiem lēmumiem.
- ▶ jāizvērtē iespēju robežās VUGD vadībai doties regulārās reģionālo posteņu vizītēs, lai tiktos ar amatpersonām, uzklaušot nodarbināto viedokli, diskutējot par aktualitātēm.

2. Motivācija

- ▶ Rekomendēts paaugstināt nodarbināto atalgojuma līmeni atbilstoši pētījuma finanšu sadaļas ieteikumiem, un izskatīt iespējas paaugstināt veselības pakalpojumu apmaksas limitus, ņemot vērā vairāk kārt izskanējušo viedokli padziļinātajās intervijās.
- ▶ Nepieciešams izvērtēt iespējamību ieviest papildu naudas apbalvojumus par, piemēram, teicami nokārtotiem fiziskajiem normatīviem u.c.
- ▶ Rekomendēts ieviest nemonētāros motivācijas instrumentus par sasniegtajiem rezultātiem, piemēram kā atzinība / medaļas / mēneša nodarbinātais / publikācija par nodarbināto, izstrādājot iekšējos normatīvus.

3. Darba vide

- ▶ Ieteicams uzlabot fizisko darba vidi, pastāvīgi veicot kosmētisko remontu daļās un posteņos, kuru stāvoklis ir kritisks, nodrošināt ar atbilstošu, mūsdienīgu sporta aprīkojumu, izvērtēt iespējas nodrošināt nodarbinātos ar rezerves apģērbu u.tml.
- ▶ VUGD vadībai ir jāveic finanšu līdzekļu piesaiste un ilgtermiņa plāna izstrāde, lai nodrošinātu pieejamo finansējuma uzraudzību, kā arī sekotu līdzi ilgtermiņa infrastruktūras attīstības plāniem.
- ▶ Ir jāizvērtē uzlabojumu iespējas, kā procesu uzlabot un padarīt caurskatāmu, piemēram, nodrošinot iespēju VUGD nodarbinātajiem izsekot līdzi pieprasījuma statusam, plān otajam piegādes laikam, aizkavējumiem, ja tādi rodas.

4. Profesionālās kvalifikācijas pilnveides iespējas

- ▶ Ieteicams izstrādāt regulāru procesu, kā apkopot informāciju par nodarbināto vajadzībām kvalifikācijas pilnveides iespējām, kur liela loma ir struktūrvienību/daļu vadītājiem, lai saprastu konkrētu struktūrvienību nodarbināto vēlmes un priekšlikumus.
- ▶ Izvērtēt arī kvalifikācijas paaugstināšanas un kursu alternatīvas, lai nodrošinātu izvēles iespējas to īstenošanai – klātienē, attālināti u.tml.

2.4 Apmācības kārtības analīze

2.4.1 Secinājumi

VUGD personāla apmācībā tiek izdalīti trīs galvenie mācību veidi:

1. Profesionālā izglītošana un profesionālā pilnveide (UCAK), profesionālās kvalifikācijas iegūšanai;
2. Mācības dienesta vietā (VUGD), ikdienā atjaunojot dienesta pienākumu pildīšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes;
3. Profesionālās kompetences paaugstināšana (VUGD, UCAK, sadarbības partneri), regulāri paaugstinot profesionālo kompetenci, apgūstot jaunākās pieejas nozarē, darba un civilajā aizsardzībā, personāla vadīšanā u.c.

Profesionālā izglītoshanas un profesionālās pilnveides programmas īsteno UCAK atbilstoši apstiprinātajām izglītības programmām, nodrošinot teorētiskās, simulāciju vidē balstītās un praktiskās mācības.

Mācības dienesta vietā vada mācību vadītāji, kas ir arī daļu/posteņu komandieri vai to vietnieki, praktiski nepielietojot jaunākās pedagoģiskās un izglītoshanas metodes. Mācību process ikdienā notiek bez liela entuziasma, un tā izpilde ir atkarīga no konkrētā dežūrmaiņas komandiera personības. Prasmju un zināšanu pārbaudes ir formālas, bet ne jēgpilnas.

VUGD organizē **profesionālās kompetences paaugstināšanu** sadarbībā ar partneriem, atbilstoši VUGD pārvaldības

aktualitātēm un budžeta iespējām. Pētījuma laikā tika konstatēts, ka VUGD nav izstrādāts kompetenču modelis, kas ļautu efektīvi apzināt mācību vajadzības, kā arī profesionālo kompetenču paaugstināšana netiek saistīta ar VUGD stratēģiskajiem mērķiem.

2.4.2 Rekomendācijas

Profesionālās kompetences paaugstināšanas mācību pasākumu efektivitātes palielināšanai nepieciešams:

- ▶ izstrādāt sociālo kompetenču modeli amatpersonām, lai pēc iespējas precīzāk varētu apzināt mācību vajadzības;
- ▶ profesionālās kompetences paaugstināšanas pasākumus plānotā, ka tie tieši izriet no VUGD stratēģiskajiem mērķiem.

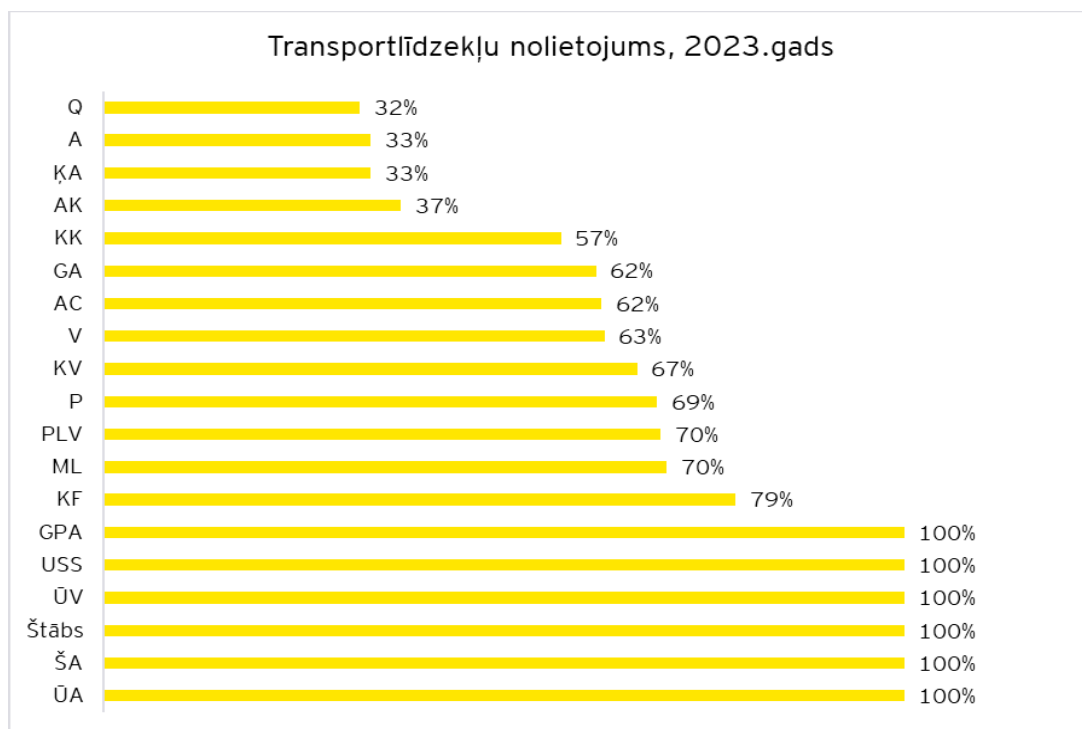
Mācību organizēšanas efektivitātes uzlabošanai nepieciešams:

- ▶ attīstīt modemu mācību metožu pielietošanu atbilstoši mūsdienu izglītojamā paradumiem;
- ▶ nodrošināt izglītības pieejamību atbilstoši mūsdienu tehnoloģiju iespējām (attālinātā un tiešsaistes mācību risinājumi).
- ▶ noteikt mācību procesa novērtēšanas kvalitatīvos un kvantitatīvos kritērijus, iekļaujot novērtēšanas sistēmā arī nodarbināto viedokļu aptauju par mācību pieredzi;
- ▶ ieviest mācību procesa un mācību kvalitātes uzraudzības procesu, ar mērķi regulāri pārrunāt nodarbināto sniegto atgriezenisko saiti par mācību pieredzi ar mācību īstenotājiem un vienoties par mācību kvalitātes pilnveidošanas aktivitātēm;
- ▶ pārskatīt ikdienas mācību tēmu pasniegšanas metodiku, skaidri nosakot sasniedzamos mācību mērķus un dažādojot mācību procesu;
- ▶ veidot digitālus mācību un zināšanu pārbaudes risinājumus, nodrošinot mācību materiālu pieejamību koplietošanas datu nesējos un pielietojot modernus mācīšanās veidu (attālinātās mācības, tiešsaistes mācības, mikromācīšanos un kombinēto mācīšanos);
- ▶ ikdienas mācību vadītājiem nodrošināt apmācību vadīšanas (angļu val. - *“train the trainer”*) mācības, pilnveidojot viņu pedagoģiskās prasmes.

2.5 Materiāli tehniskā nodrošinājuma analīze

2.5.1 Secinājumi

MK noteikumos Nr.458⁶ noteiktās transportlīdzekļu kategorijas un to izvietojums pa struktūrvienībām neatbilst šī brīža vajadzībām, kas norāda uz nepieciešamību to pārskatīt un ieviest elastību izvietojuma pārskatīšanai nākotnē, vadoties pēc principiem, kas šo transportlīdzekļu nepieciešamību nosaka. Lai izstrādātu VUGD vajadzībām atbilstošu materiāli tehniskā nodrošinājuma kartējumu, katrai tehnikas vienībai tika noteikti principi, kas nosaka tehnikas nepieciešamību un izmantošanas mērķi. Tā, piemēram, Igaunijā tehniku pārsvārā izvieta, pamatojoties uz notikumu statistiku, ko ietekmē reģionu specifika, kā ģeogrāfija, infrastruktūra un iedzīvotāju skaits. Ārvalstu pētījumos atkārtoti kā galvenie transportlīdzekļu izvietojuma kritēriji tiek minēti ierašanās laiks un iedzīvotāju skaits, kas savukārt rada noslodzi šai tehnikai.

Attēls

Nr. 1: Transportlīdzekļu nolietojums 2023.gadā⁷.

Vislielākā slodze ir pamatautomobiļiem, kas izvietoti Rīgā un reģionos ar vislielāko notikumu skaitu, attiecīgi šīs tehnikas vienības ir būtiski iegādāties reizi 10 gados. Autokāpnes, ķīmijas un glābšanas darbu automobiļi un cita speciālā tehnika tiek izmantota salīdzinoši retāk un nolietojums ir zemāks, kā arī, ņemot vērā to augstās izmaksas, tos ir iespējams izmantot līdz 15 gadiem, veicot nepieciešamos remontdarbus.

Transportlīdzekļi tiek aprīkoti atbilstoši Latvijas valsts standartam (LVS), taču tiek pievienots arī papildu aprīkojums pēc nepieciešamības. Tā kā LVS būtība ir atspoguļot minimālās aprīkojuma prasības uz automobiļiem, kas nodrošina pamata funkcionalitāti un tiek izvietotas visā Latvijā, tad papildus LVS būtu nepieciešams norādīt arī ķīmijas un

⁶ "Par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbiem nepieciešamajām iekārtām, speciālo un tehnisko aprīkojumu, kā arī tā normām", 21.06.2011.

⁷ ŪA (Ūdenslīdzēju automobiļi), ŠA (Šļūteņu automobiļi), Štābs (Operatīvā štāba automobiļi), ŪV (Ūdensvedējs), USS (Ugunsdzēsības sūkņu stacija), GPA (Gaisa putu automobiļi), KF (Kravas furgons), PLV (Piekabe laivu vedējs), P (Piekabe), KV (Konteinervedējs), V (Vieglais automobiļi), AC (Autocisterna), GA (Glābšanas darbu automobiļi), KK (Kravas kaiste), AK (Autokāpnes), KA (Ķīmijas automobiļi), A (Autobuss), Q (Kvadracikls).

glābšanas automobiļu minimālo komplektāciju. Aprīkojuma daudzums uz transportlīdzekļa ir jānodrošina pēc iespējas maksimālais, ņemot vērā pieejamo finansējumu un izvietojumu. Nākotnē ir ieteicams pārskatīt LVS detalizāciju, ņemot vērā transportlīdzekļu un aprīkojuma attīstības tendences, attiecīgi, papildinot LVS ar nepieciešamo aprīkojumu.

2.5.2 Rekomendācijas

Lai noteiktu, kādas un cik tehnikas vienības ir jāiegādājas papildus, tika noteikts, kāds ir esošais nodrošinājums, kāds ir šī nodrošinājuma nolietojums un cik no šīm vienībām ir jau piešķirts finansējums atkārtotai iegādei. Konstatēts, ka papildus nepieciešams iegādāties 315 tehnikas vienības, lai nodrošinātu vēlamo funkcionalitāti atbilstoši noteiktajiem principiem. Tā kā liela daļa no tiem ir specializētie transportlīdzekļi vai paredz specifisku aprīkojumu, to tirgus cena 2023. gadā arī ir augsta un, lai tos iegādātos, papildus nepieciešams 112,3 MEUR budžets.

2.6 Struktūras un procesu analīze darbības nepārtrauktības un dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanai

VUGD darbības nepārtrauktības un dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanas izvērtējuma ietvaros tiek analizēti četri darbības procesi – plānošana, organizācija, motivēšana un kontrole.

2.6.1 Secinājumi

Plānošana

VUGD stratēģija kopumā atbalsta Nozares stratēģijā norādītā attīstības virziena mērķu sasniegšanu. Katru no VUGD definētajām stratēģiskajām prioritātēm un tajās ietilpstošajām iniciatīvām ir iespējams sasaitēt ar Nozares stratēģijā formulētajiem uzdevumiem un rīcības virzieniem.

Lai gan VUGD definētās iniciatīvas ir korekti noteiktas un sekmē attiecīgā stratēģiskā mērķa sasniegšanu, taču tām nav noteikts plānotais ieviešanas laiks vai izpildes termiņš, kā rezultātā aptuvenu ieskatu par to izpildi var gūt vien no noteikto rezultātīvo rādītāju vērtības izmaiņām attiecīgos gados.

Izvērtējuma veikšanas ietvaros gadījumi, kad struktūrvienībai noteiktie uzdevumi būtiski atšķirtos no struktūrvienības īstenojamām funkcijām, it īpaši gadījumos, kur struktūrvienība noteikta par atbildīgo attiecīgā uzdevuma veikšanā, nav novēroti.

Organizācija

Noteikto funkciju un uzdevumu izpildei VUGD sastāvā ir patstāvīgās un teritoriālās struktūrvienības, centrālā aparāta struktūrvienības un Latvijas Ugunsdzēsības muzejs. Atbilstoši VUGD reglamentam, katrai no struktūrvienībām ir noteiktas kompetences. Izvērtējuma veikšanas ietvaros gadījumi, kur kompetences pārklātos, kā rezultātā viena vai vairākas struktūrvienības veiktu vienādus uzdevumus, nav novērota.

Priekšnieku lēmumu pieņemšanas konsekvences izvērtēšanas ietvaros tika analizēts dokumentu virzības process VUGD lietotajā dokumentu vadības sistēmā (DVS). Analīzes rezultātā secināts, ka COVID-19 ietekmē VUGD ir veikis strauju pāreju uz elektronisku dokumentu apriti, kuru pašreizējais īpatsvars ir 90-95% no visiem dokumentiem.

Motivēšana

Atbilstoši kaskadēšanas pieejai stratēģijā definētie mērķi ir pārvēršami konkrētos struktūrvienību un nodarbināto uzdevumos, lai veicinātu nodarbināto izpratni par to lomu stratēģijas ieviešanā. VUGD ir veikis kaska dēšanu Nozares stratēģijas prioritārajiem politikas mērķiem, prioritārajiem horizontālajiem mērķiem un galvenajiem pasākumiem uz iestādes stratēģijas prioritātēm un iniciatīvām. Kā arī no iestādes stratēģiskajiem mērķiem un iniciatīvām uz struktūrvienību uzdevumiem, kur norādīti attiecīgās struktūrvienības darbinieki, kas ir atbildīgi par noteikto uzdevumu īstenošanu. Atbilstoši esošai pieejai ir pamats uzskatīt, ka veicamo uzdevumu sasaiste ar stratēģiju ir nodrošināta, taču

VUGD nepastāv specifiska motivācijas sistēma, kas paredzētu papildu labumus darbiniekam par noteikto uzdevumu izpildi stratēģijas ieviešanas kontekstā.

Kontrole

VUGD katru nedēļu veic pārskata sagatavošanu leM operatīvai sanāksmei, kur viens no pārrunājamajiem tematiem ir informācija par VUGD darbību attiecīgā tekošā gada nedēļā, kas salīdzināta ar attiecīgo nedēļu pagājušajā gadā. Tāpat tiek salīdzināta kumulatīvā informācija par attiecīgo gadu, kas salīdzināta tāda paša laika posmu pagājušajā gadā. Atskaites sagatavošanas ietvaros sadarbojas ASSP un OVP struktūrvienības.

Izvērtējot atskaitē par 2023. gada darba plāna izpildi I un II ceturksnī norādīto, secināms, ka nav iespējams izsekot, vai, pārskata periodā izpildot konkrēto apakš uzdevumu, darba plānā definētais uzdevums ir izpildīts pilnībā vai arī ir plānota citu apakš uzdevumu izpilde.

Katras struktūrvienības gada darba plānā katram uzdevumam tiek noteikts viens atbildīgais darbinieks, kā arī vairāki iesaistītie darbinieki. Izvērtējuma ietvaros tika secināts, ka pašlaik VUGD struktūrvienību līmenī nav ieviesta prakse, kas paredz kopīgu darba plāna izpildes progresu pārrunāšanu, kur katrs atbildīgais darbinieks informētu par savā atbildībā esošo uzdevumu izpildes progresu un ziņotu par nākamajā periodā plānoto.

Izvērtējuma veikšanas gaitā secināts, ka, lai pārrunātu gada darba plāna izpildes statusu, tiek organizēta VUGD vadības gada noslēguma sanāksme, kuras laikā fokuss tiek pievērsts izpildītajiem uzdevumiem, un tās mērķis nav pārrunāt gūtās atziņas uzdevumu izpildes laikā vai arī analizēt iemeslus un cēloņus, kā rezultātā atsevišķus uzdevumus attiecīgā gada laikā nav izdevies izpildīt.

2.6.2 Rekomendācijas

Plānošana

VUGD stratēģijā minētie ierašanās laiki atbilstoši VUGD plānotajām riska kategorijām tika iestrādāti atbilstoši SRAP1 rekomendācijām, kuru īstenošanu uzrauga Iekšlietu ministrija. Lai nodrošinātu sasaisti ar Nozares stratēģiju, sadarbībā ar leM būtu nepieciešams, vai nu VUGD stratēģijā noteikt vidējo ierašanās laiku vai arī, ņemot vērā plānotā VUCAP ieviešanu, diferencēt Nozares stratēģijā noteikto ierašanās laiku atbilstoši VUGD plānotajām riska kategorijām.

Nozares stratēģijā noteikts, ka pamatautomobiļu vecumam jātiek samazinātam līdz 10 gadiem. Lai gan VUGD stratēģijā ir paredzēti rezultātīvie rādītāji, kas attiecināmi uz jaunu automobiļu iegādi, toties nav iekļauti rezultātīvie rādītāji, kas attiecas uz pamatautomobiļu autoparka vecuma īpatsvaru. Ņemot vērā, ka nozares stratēģija ar šādu rādītāju norāda uz nepieciešamību atjaunot pamatautomobiļu autoparku, VUGD stratēģijā šis rādītājs būtu jāiekļauj, lai nepārprotami norādītu uz esošo situāciju attiecībā uz pamatautomobiļu aktuālo vecumu, kas netiek parādīts ar esošo rādītāju par jaunu auto iegādi.

VUGD stratēģijā norādītais nodarbināto īpatsvars, kuri gada ietvaros ir paaugstinājuši profesionālo kompetenci (izņemot ikdienas apmācības), ir par gandrīz 15 procentpunktiem mazāks nekā norādīts Nozares stratēģijā. Atšķirību iemesls ir nevis dažādas rādītāja definīcijas nozares un VUGD, bet gan abu stratēģiju izstrādes ietvaros izmantotie atšķirīgie dati. Proti, nozares stratēģija tika izstrādāta agrāk, pamatojoties uz 2021. gada rādītājiem (kad mācību intensitāte bija lielāka), savukārt, VUGD stratēģija – uz 2022. gada rādītājiem (ar salīdzinoši zemāku mācību intensitāti). Būtu nepieciešams salāgot VUGD stratēģijā norādītos rezultātīvos rādītājus ar nozares stratēģijā norādītajiem rādītājiem.

VUGD stratēģijā nav iekļautas iniciatīvas un mērķi attiecībā uz darbinieku piesaistes jautājumiem, kas, atsaucoties uz darbinieku trūkumu, ir būtiski risināms jautājums. Nozares stratēģijā ieskicētie virzieni paredzētu izstrādāt darbaspēka piesaistes un ar to saistītās komunikācijas vadlīnijas, kā arī leM veselības un sporta centra profesionālo sportistu iesaiste iekšlietu sistēmas dienestu popularizēšanā.

Šobrīd VUGD stratēģijā nav iekļautas iniciatīvas, kas būtu saistītas ar nozares rīcības virziena “Efektīvas agrinās brīdināšanas sistēmas ieviešana” 2. uzdevumu, stratēģijas aktualizēšanas procesā būtu vēlams iekļaut iniciatīvu, kas veicina 2. uzdevuma izpildi.

Lai labāk ilustrētu attiecīgo iniciatīvu īstenošanas secīgumu, būtu ieteicams sagatavot augsta līmeņa kalendāro plānu par visu stratēģijas īstenošanas periodu (gada ietvaros), kas norādītu uz brīdi, kad konkrētie darbi iniciatīvu īstenošanas ietvaros būtu jāuzsāk un jānoslēdz.

Būtu ieteicams īstenot pieeju, ka par attiecīgā uzdevuma īstenošanu ir atbildīga viena struktūrvienība, kas attiecīgi koordinētu pieeju un pārējo struktūrvienību veicamos pienākumus.

Darba plānā rekomendējam ietvert kā uzdevumu tos pasākumus, kas prasa VUGD īpašu klātbūtni un gatavošanos to norises atbalstam.

Organizācija

Izvērtējuma īstenošanas laikā noskaidrots, ka pastāv plāni Krīzes vadības nodaļas pārcelšanai uz Valsts kanceleju. Ņemot vērā, ka VUGD nolikumā nav izvirzītas konkrētas prasības par krīzes vadības pienākumu veikšanu nesaskatām riskus VUGD darbībā, ja šī struktūrvienība tiek pārceļta.

Izvērtēt iespēju DVSSNamejs izveidot papildu kontroli, ka dokumentam ir jābūt atvērtam (vai arī, ņemot vērā, ka sistēmā redzams dokumenta priekšskatījums, darbiniekam jāatzīmē, ka ir iepazinies ar tā saturu), pirms ir iespējams veikt tā tālāku virzību.

Motivēšana

Ieteicams pārskatīt un pielāgot amatpersonu regulāro novērtēšanas procesu, paredzot atbilstošu motivācijas elementu ieviešanu par VUGD nodarbinātā ieguldījumu stratēģijas ieviešanā, t.i. darbiniekam noteikto uzdevumu izpildi. Gadījumā, ja nodarbinātā pienākumos šādi uzdevumi nav bijuši, novērtēšanas procesā šis komponents netiek vērtēts.

Kontrole

Lai sekmētu uzlabojums atskaites sagatavošanā operatīvai sanāksmei: (1) Esošos datus atspoguļot vizuāli grafiku formātā, lai tos varētu viegli salīdzināt ar iepriekšējiem periodiem un noteikt, vai ir bijis progress.

Lai uzlabotu ieskatu veicamajos apakš uzdevumos darba plānā, rekomendējam detalizētāk sadalīt kolonnu “Izpilde” trīs kolonnās – pārskata periodā plānotais, pārskata periodā īstenotais, nākamajā periodā plānotais.

Lai uzlabotu informācijas apmaiņu un sadarbību starp atbildīgajiem un iesaistītajiem darbiniekiem, iesakām organizēt ikmēneša sapulces struktūrvienību līmenī, kur katrs atbildīgais darbinieks informētu kolēģus par uzdevuma izpildes progresu, kā arī sadarbībā ar iesaistītajiem darbiniekiem plānotu nākamā mēneša laikā paveicamās darbības.

Lai stiprinātu izpratni par stratēģijas izpildes progresu, noslēguma sanāksmes fokusu nepieciešams paplašināt un pārrunāt informāciju par katras stratēģiskās prioritātes mērķu izpildi pārskata gadā, t.sk. sasniegtajām rezultatīvo rādītāju vērtībām, īstenotajām iniciatīvām/ uzdevumiem un skaidrojumu par konstatētajām nobīdēm un to iemesliem.

2.7 Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju un pašvaldību ugunsdzēsēju dienestu kustības integrēšanas ekonomiskā analīze

Iespējami vairāki brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas un iesaistes ugunsdzēsības, glābšanas un prevencijas darbā varianti, kas savā starpā atšķiras ar brīvprātīgo VUGD sniegtā atbalsta intensitāti, nepieciešamo reaģētspēju uz notikumiem, personāla kvalifikāciju, materiāltehniskā aprīkojuma līmeni un finansējuma avotiem, kā arī personāla iesaistes kompensācijas kārtību un apmēru. Kā iespējamie varianti noteikti:

- ▶ **PUO**, kuru darbība raksturojama kā VUGD reaģētspējas un dzīvības glābšanas spējas atbalsts (“2.pamatautomobilis”), it īpaši valsts teritorijās ar ierobežotām VUGD sasniedzamības iespējām / reaģētspēju;
- ▶ **PUO 24/7** kas papildus iepriekš minētajam nodrošinātu augstākas gatavības atbalstu diennakts dežūras režīmā.

Ārvalstu prakses izpēte liecina, ka:

- ▶ Igaunijā brīvprātīgiem tiek nodrošināta divpakāpju apmācības sistēma, lai piedalītos prevencijas un glābšanas darbos. Pēc otrā līmeņa kvalifikācijas iegūšanas brīvprātīgais var piedalīties sarežģītākas pakāpes darbos (piem. ENV);
- ▶ Igaunijas brīvprātīgie par dalību glābšanas un preventīvajos darbos saņem finansiālu kompensāciju. Izmaksātā summa atkarīga no vairākiem mainīgajiem, kā piemēram, ugunsdzēsēju komandas atrašanās vietas, reaģēšanas laika un preventīvo pasākumu veiktā daudzuma;
- ▶ Igaunijā brīvprātīgo jautājumā tiek noslēgts divpusējs līgums starp Igaunijas glābšanas pārvaldi (angl. *Estonian Rescue Board*) un katru organizāciju, kas, visbiežāk, ir NVO;
- ▶ ir vairākas valstis, kurās ir liels procentuālais dežurējošo (angl. *on-call*) vai brīvprātīgo ugunsdzēsēju. Piemēram, Lielbritānijā dežurējošo ugunsdzēsēju īpatsvars ir 35%, savukārt Polijā ir izteikts brīvprātīgo pārsvars, kas sastāda 76%. Norvēģijas prakse liecina, ka tiek nodarbināti pilna un nepilna laika ugunsdzēsēji, savukārt brīvprātīgo ugunsdzēsēju formējumi Norvēģijā nepastāv.

Veicot VUGD un PUO izmaksu salīdzinājumu, izbraukuma uz 1 notikumu izmaksas PUO tika indikatīvi noteiktas zemākas nekā VUGD. Tas primāri saistāms ar 2 faktoriem:

- ▶ personāla izmaksām VUGD gadījumā, it īpaši, nodrošinot 24/7 dežūrmaiņas. Turpretī, PUO gadījumā, personāla izmaksas veidojas tikai, ja paredzēta kompensācija par dalību notikumā (izbraukumu);
- ▶ kopējās materiāltehniskās bāzes izmaksas, kas VUGD gadījumā veidojas no standartizētas, normatīvajām prasībām atbilstošas tehnikas, automobiļu, personīgo aizsardzības līdzekļu u.c. iegādes un uzturēšanas izdevumiem.

Analizējot iespējamās PUO un PUO 24/7 uzturēšanas un darbības izmaksu kompensācijas finansējuma modeļus, noteiktas izmaksu kategorijas, kuras varētu tikt finansētas no valsts budžeta (mērķdotācijas formā) un tādas, kuru finansēšana būtu jānodrošina pašvaldībām.

PUO darbības izmaksu aplēses modelī tika aprēķinātās indikatīvās izmaksas, kas būtu attiecināmas uz PUO darbību vairāku kategoriju griezumā – gatavības uzturēšana, ugunsdzēsības un glābšanas darbi, kā arī preventīvo pasākumu īstenošana. PUO izmaksas aprēķina modelī uz pašvaldībām attiecināmās izmaksas sastāda 10 130 EUR gadā 1 PUO, savukārt, uz valsts budžetu attiecināmās izmaksas gadā sastāda 2 763 EUR. Kopējās 1 PUO uzturēšanas izmaksas gadā aplēstas 12 894 EUR apmērā.

PUO 24/7 darbības izmaksu aplēses rāda, ka nepieciešamais ikgadējais pašvaldību finansējums 1 PUO 24/7 darbībai lēšams 10 130 EUR apmērā, savukārt, uz valsts budžetu attiecināmās izmaksas gadā sastāda 18 108 EUR. Kopējā izmaksu kopsumma gadā aplēsta 28 238 EUR apmērā.

2.8 Risku vadības sistēmas ietvara izveide

2.8.1 Secinājumi

Esošā risku vadības sistēma atbilstotajam brieduma līmenim (pamata) un tās attīstības kopējais mērķis būtu pilnveidot otro brieduma līmeni, taču attiecīga brieduma līmeņa sasniegšana nav pašmērķis, tā vietā sagaidāms, ka sistēmas ieviešana organiski sekmēs arī brieduma līmeņa paaugstināšanos risku pārvaldības kultūras, risku vadības pārvaldības un risku vadības procesā.

Lai sasniegtu vēlamu risku vadības sistēmu, ir nepieciešams aktīvs iestādes augstākās vadības un pārējās vadības komandas atbalsts, jo vadības attieksme un risku vadības pieeja atspoguļojas iestādes vispārējā kultūrā un pārvaldībā. Iestādes augstākās vadības tonim un risku kultūrai jābūt redzamai, demonstrētai tā, lai tā sasniegtu visu līmeņu iestādes nodarbinātos.

2.8.2 Rekomendācijas

Risku vadība būtu piemērojama šādiem četriem VUGD procesiem: (1) Ar VUGD stratēģisko mērķu sasniegšanu saistīto risku vadība, (2) Ar VUGD darba plāna izpildi saistīto risku vadība, (3) VUGD nozīmīgu projektu risku vadība, (4) Negodprātīgas rīcības novēršana.

Risku vadības sistēmas izstrādes un ieviešanas ietvaros VUGD būtu jāievieš risku vadības funkcija un jāpieņem darbā Risku vadītājs.

Risku vadības sistēmas indikatīvais ieviešanas laiks ir viens gads. Būtiski ir nodrošināt, ka izstrādātās risku vadības sistēmas darbības efektivitāte ir pārbaudīta praksē, lai varētu veikt tās nepieciešamos pilnveides pasākumus. Pārbaude praksē īstenojama veicot izmēģinājuma projektu, kura ietvaros veiktu ar darba plāna izpildi saistīto risku vadība vienas VUGD struktūrvienības ietvaros.

2.9 Datu un informācijas uzkrāšanas analīze

2.9.1 Secinājumi

VUGD darbības stratēģijas 2023.-2027.gadam rezultatīvie rādītāji – tika secināts, ka informācija un dati, kas nepieciešami rezultatīvo rādītāju aprēķiniem tiek uzturēti konkrētās atbildīgās struktūrvienības/pārvaldes sistēmās, failos u.tml., kur, piemēram, ASSP kolēģiem nav iespējams apskatīt kādu konkrētu rādītāju, datus, kas ir citas struktūrvienības/pārvaldes pārziņā. Šobrīd datu un informācijas apkopošana rezultatīvo rādītāju noteikšanai, publicitātes u.c. vajadzībām ir manuāla, veicot pieprasījumu konkrētajai struktūrvienībai/pārvaldei e-pasta veidā, lai iegūtu nepieciešamo informāciju un datus.

2.9.2 Rekomendācijas

Ņemot vērā, ka rezultatīvie rādītāji ir jāaprēķina katru gadu, kā arī operacionālie rādītāji pat biežāk (piemēram, dažāda veida atskaites reizi ceturksni), šos rādītājus un operacionālos datus būtu iespējams izvietot strukturētā veidā koplietošanas vidē, kur:

- ▶ Tīktu izveidots viens strukturēts datu fails VUGD darbības stratēģijas rezultatīvajiem rādītājiem, lai nodrošinātu centralizētu rezultatīvo rādītāju uzskaiti, gan vēsturiskās vērtības (kur attiecināms), gan datu laukus rezultatīvo rādītāju ievadei tuvākajā nākotnē (2023., 2024., 2025., 2026., 2027.g.). Tas nodrošinātu datu un informācijas apkopošanu vienuviet, kā arī izslēgtu nepieciešamību manuāli pieprasīt informāciju/datus atbildīgajām pārvaldēm/struktūrvienībām nepieciešamības gadījumā, kas pēc VUGD kolēģu sniegtās informācijas ir neefektīvs un laikietilpīgs process. Lai īstenotu šādu pieeju, katrai

struktūrvienībai/pārvaldei ir nepieciešams nozīmēt atbildīgo personu par datu ievadi, uzturēšanu, kā arī pārskatīt iekšējos normatīvus/reglamentus, iekļaujot to pārvaldes pienākumos/darba amata aprakstā;

- ▶ Datu faila ieteicamais formāts – strukturēts MS Excel fails, ar piekļuves tiesībām:
 - viens struktūrvienības/pārvaldes nozīmēts nodarbinātais, kas veic datu ievadi un atjaunošanu;
 - par stratēģijas uzraudzību atbildīgā struktūrvienība (ASSP), lai spētu uzraudzīt rezultātīvo rādītāju ievadi, atjaunošanu, kā arī stratēģijas īstenošanas progresu.

2.10 VUGD pakalpojumu definēšanas jautājumi

Ministra kabineta noteikumos Nr.398 “Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums” ir definētas VUGD funkcijas un uzdevumi, savukārt ārvalstu labajā praksē tika identificēts, ka Igaunijas un Somijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu uzdevumi un funkcijas ir definētas kā pakalpojumi, nosakot pakalpojumu grozu un pakalpojumu kategorijas. VUGD pakalpojumu saraksts tika veidots, ņemot vērā 2010. gada 27. aprīļa Ministru kabineta noteikumus Nr. 398 “Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums” un atbilstoši VUGD izvirzītajām stratēģiskajām prioritātēm - Civilās aizsardzības sistēmas pilnveidošana, efektīva vadība un koordinācija; Ugunsdrošības uzraudzības un prevencijas spēju uzlabošana; Vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura 112 zvanu saņemšanas, apstrādes un resursu izsūtīšanas uz notikuma vietu efektivitātes paaugstināšana un Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu efektīva vadīšana un veikšana. Balstoties uz VUGD prioritātēm un uzdevumiem, pakalpojumi ir iedalīti četrās kategorijās – prevencija, gatavība, reaģēšana un seku likvidēšana.

Cenošanas principi

Uz pakalpojumiem tika attiecinātas ar nodarbinātajiem saistītās izmaksas, transportlīdzekļu nolietojums un pārējās saimnieciskās darbības izmaksas. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas ietver arī transportlīdzekļu uzturēšanas izmaksas, taču neietver transportlīdzekļa iegādes izmaksas.

Pētījuma ietvaros izstrādāti attiecināšanas kritēriji, lai izmaksas varētu attiecināt uz katru no 14 pakalpojumiem. Tā kā lielākā daļa jeb aptuveni 80% VUGD izmaksu veido ar darba samaksu saistītās izmaksas arī attiecināšanas kritēriji tika veidoti balstoties uz laiku, ko nodarbinātie katrā no amatiem katrā no struktūrvienībām pavada sniedzot katru no pakalpojumiem.

2.11 Ārējās vides risku analīze

Galvenās tendences, kas varētu ietekmēt VUGD darbību līdz 2034. gadam, noteiktas atbilstoši PESTEL metodoloģijai, kas paredz ārējās vides faktoru grupēšanu sešās faktoru grupās – politiskie, ekonomiskie, sociālie, tehnoloģiskie, normatīvā regulējuma, vides un klimata faktori.

2.11.1 Secinājumi

Politiskie faktori:

- ▶ Valdības stabilitāte un lēmumi – mainoties valdībai, pastāv politisko lēmumu pēctecības risks;
- ▶ Ģeopolitiskā situācija – Krievijas sāktais karš ar Ukrainu rada nestabilitāti reģionā, kā arī pastāv potenciālie konflikti citās valstīs, piemēram, Ķīnas un Taivānas attiecību saspīlējums, kas var pāraugt konfliktā.

Ekonomiskie faktori:

- ▶ ES fondi un finansējums drošības stiprināšanai – šo fondu apguve Latvijai varētu palīdzēt nodrošināt nepieciešamo finansējumu dažādu sektoru attīstībai.
- ▶ Finanšu stabilitāte Eiropā – Euribor procentu likmju straujā pieauguma ietekmē naudas līdzekļus vairs nav tik viegli aizņemt, kā arī aizņēmuma apkalpošanas izmaksas ir pieaugušas.

Sociālie faktori:

- ▶ Migrācija no laukiem uz pilsētām – jau pašlaik Eiropā un Latvijā pastāv būtiska migrācija no laukiem uz pilsētām (piepilsētas reģioniem). Jo vairāk cilvēku aizplūst no lauku reģioniem, jo lielāka kļūst ienākumu nevienlīdzība dažādos reģionos un infrastruktūras uzturēšanas izmaksas pret iedzīvotāju skaitu pieaug.

Tehnoloģiskie faktori:

- ▶ Tehnoloģiju attīstība – attīstoties jaunām tehnoloģijām, VUGD būtu svarīgi izvērtēt, kā tas varētu ietekmēt tā darbību dažādās sfērās, piemēram, ugunsdrošības uzraudzību ietekmēs tādas tehnoloģijas kā lietu interneti (IoT), kas ļauj attālināti iegūt informāciju no priekšmetiem, kas aprīkoti ar attiecīgiem sensoriem un komunikācijas līdzekļiem bez cilvēka līdzdalības.

Normatīvais regulējums:

- ▶ Ugunsdrošības prasības - pastāv potenciāls normatīvo aktu pilnveidei, piemēram, nosakot, ka namu apsaimniekotājiem jāveic ugunsdrošības stāvokļa novērtējuma iesniegšana visiem objektiem, prasības par dūmu detektoru uzstādīšanu arī apsaimniekoto namu kāpņu telpās un pagrabos, potenciāli arī citās dzīvojamās mājas koplietošanas daļās.

Klimata un vides faktori:

- ▶ Klimata pārmaiņu risks – Globālā sasilšana veicina izteiktus karstuma viļņus, plūdus un citas dabas stihijas. Lielāks karstums palielina ugunsbīstamības risku, kā arī palielina plūdu izcelšanās risku. VUGD ir jābūt gatavam reaģēt uz palielinātu skaitu ugunsgrēku, kā arī uz ūdens glābšanas darbiem;
- ▶ Eiropas zaļais kurss (European Green Deal) – Eiropas zaļais kurss visām valstīm un nozarēm uzliek ambiciozus mērķus – līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55%, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, bet līdz nullei 2050. gadā. VUGD būtu svarīgi sekot līdzi, lai jau esošie valdības ieviestie regulējumi un emisiju standarti tiktu stingri ievēroti, kā arī apzināties, kādā veidā tas varētu palīdzēt veicināt zaļā kursa mērķi, pēc iespējas samazinot CO2 emisijas, kas rodas no jebkurām aktivitātēm, kas saistītas ar VUGD darbību

2.11.2 Rekomendācijas

Iespējas:

- ▶ Labi pārdomāta un efektīva ugunsdrošības normatīvā regulējuma izstrāde var potenciāli samazināt ugunsgrēku skaitu, jo valstī tiks izstrādātas un ievērotas paaugstinātas ugunsdrošības prasības;
- ▶ Investīciju veikšana, lai mazinātu VUGD darbības ietekmi uz vidi, ļautu pamatot līdzekļu nepieciešamību ēku siltināšanai, aprīkojuma, tai skaitā autotransporta nomainīšanai un citu aspektu uzlabošanai, lai VUGD darbība kļūtu videi draudzīgāka un klimat neitrālāka;
- ▶ Proaktīva sabiedrības iesaistīšana un izglītošana, īstenojot izpratnes veicināšanas kampaņas, apmācības programmas un informēšanas iniciatīvas, var palīdzēt samazināt negadījumu skaitu, palielināt sabiedrības drošību, kā arī palielināt interesi par darbu VUGD.

Draudi:

- ▶ Kiberdrošības apdraudējums rodas no pārlietu lielas paļaušanās uz tehnoloģijām un procesu digitalizācijas, palielinot risku, ka kiberuzbrukuma gadījumā, esošie procesi un sistēmas pārstās darboties un tiks nopludināta konfidenciāla informācija;
- ▶ Videi draudzīgu darbības principu ieviešanai nepieciešams novirzīt līdzekļus, kas varētu tikt izmantoti VUGD kapacitātes stiprināšanai. Atkarībā no VUGD darbības novērtējuma uz vidi rezultātiem un normatīvā regulējuma var nākties iegādāties CO2 kvotas un īstenot iniciatīvas, lai padarītu VUGD darbību videi draudzīgāku;

- ▶ Valsts parāda apkalpošana un finanšu līdzekļu aizņemšanās ir apgrūtināta, jo procentu likmes saglabājas augstas, kā rezultātā nav iespējams īstenot jaunas attīstības iniciatīvas vēlamo apmērā.

2.12 Cilvēka dzīvības vērtības noteikšana

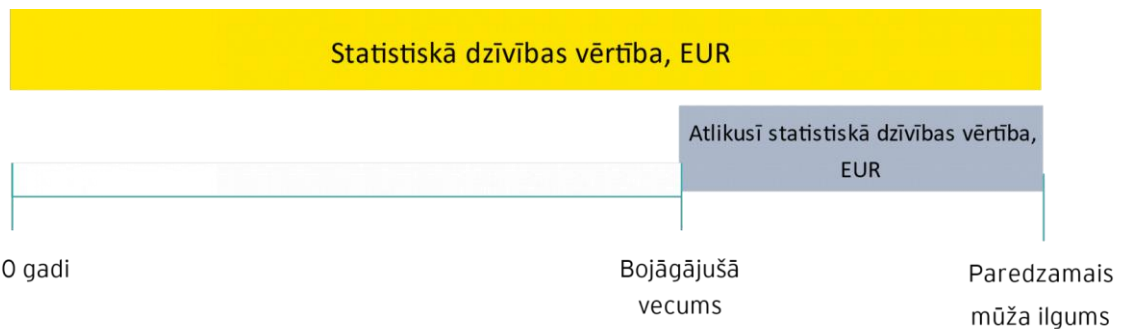
Sabiedrības un valsts intereses ir saistītas ar negadījumu skaita samazināšanu, kuros cietuši vai gājuši bojā tās iedzīvotāji. Tomēr ierobežotu ekonomisko resursu apstākļos jāmeklē balanss starp ieguldījumu un izmaksu apjomu, ko sabiedrība un indivīdi gatavi velēt risku, kas saistīti ar iedzīvotāju dzīvību, īpašumu un vides drošību (VUGD vīzija “Mums ir viss, lai sabiedrība Latvijā būtu drošībā”), mazināšanai un šādu pasākumu reālo ietekmi uz negadījumu skaita mazināšanos. Šī balansa izmaksu un ieguvumu vērtēšanai rodas nepieciešamība aplēst potenciālos, hipotētiskos zaudējumus – noteikt cilvēka dzīvības vērtību.

Šī Projekta darba uzdevuma ietvaros fokuss likts uz **ugunsgrēkos bojāgājušo cilvēku skaitu**, kā galveno rezultatīvo rādītāju, kam piemērojamas cilvēka dzīvības vērtības (angl. *Value of Life*) noteikšanas metodes.

Cilvēka dzīvības vērtības aprēķins ir balstīts uz pieņēmumu, ka cilvēka dzīvei ir piemērojama monetāra vērtība, balstoties uz paredzamo atlikušo gadu skaitu, ko cilvēks atbilstošā vecuma grupā varētu nodzīvot. Šo vērtību nosaka cilvēka dzīves ekonomiskais piensums, kas rodas no cilvēka saimnieciskās darbības un patēriņa.

Turpmākajā analīzē tiks izmantota Statistiskās dzīvības vērtības (turpmāk – SDV) metode, kas vienkāršota un pielāgota Latvijas iekšlietu nozares vajadzībām.

Cilvēkam piedzimstot, rodas potenciāls tā paredzamā mūža laikā radītam cilvēka dzīves ekonomiskajam piensumam, kas rezultējas no konkrētā cilvēka saimnieciskās darbības un patēriņa. Šis kopums veido SDV (skat. Attēls Nr. 2).

Attēls Nr. 2: Statistiskā dzīvības vērtība, jēdziena ilustrācija.

Cilvēka dzīvības vērtības noteikšanas kontekstā, izdarāmi vairāki secinājumi:

- ▶ Cilvēka dzīvības vērtības rādītājs var tikt izmantots, lai salīdzinātu un pamatotu jaunu politiku, noteikumu un projektu ieguvumus dzīvības glābšanai un riska samazināšanai ar dažādiem citiem faktoriem, bieži izmantojot izmaksu un ieguvumu analīzi;
- ▶ Cilvēka dzīvības vērtības noteikšanai dažādās valstīs un nozarēs tiek izmantotas dažādas metodes. Daudzas no tām ir balstītas uz zināmas pieņēmumu kopas un piedāvā aprēķinu ar pieļaujamu neprecizitāti, kas ir pieņemama iesaistītajām pusēm;
- ▶ Aprēķina rezultātus tieši vai netieši ietekmē tādi faktori kā bojāgājušo statistika, iedzīvotāju vecuma struktūra, bojāgājušo vidējais vecums, paredzamais mūža ilgums, kā arī iekšzemes kopprodukta rādītājs;
- ▶ Atkarībā no izvēlētās cilvēka dzīves vidējā gada vērtības (nemainīga katra statistiskā dzīves gada vērtība vai funkcija, kas paredz dažādu cilvēka dzīves vidējā gada vērtību dažāda vecuma cilvēkiem) mainās arī cilvēka dzīvības vērtības aplēses;
- ▶ Senioru (60+) skaita īpatsvars no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita un arī absolūtais iedzīvotāju skaits šajā vecuma grupā turpina pieaugt;

- ▶ Statistika rāda augstu bojāgājušo īpatsvaru (53%) senioru vecuma grupā;
- ▶ Nosakot vidējo cilvēka dzīvības vērtību Latvijā, jāpievērš uzmanība bojāgājušo vidējam vecumam (vidēji svērtā vērtība - 63,1 gads), kas norāda uz salīdzinoši augstu rādītāju. Līdz ar to, būtiskāks svars ir pieņēmumiem par cilvēka dzīves vērtību senioru grupā;
- ▶ Latvijas situācijai piemērojama vienkāršota metode, kas paredz IKP vērtību izmantošanu cilvēka statistiskā dzīves gada vērtības noteikšanai, to diferencējot cilvēkiem darbības vecumā;
- ▶ Saskaņā ar šo metodi viena vidējā statistiskā ugunsgrēkos bojāgājušā vīrieša atlikušā mūža cilvēka dzīvības vērtība 2022. gadā bija 417 497 EUR, savukārt sievietes – 399 684 EUR, bet vidējā ugunsgrēkos bojāgājušā cilvēka dzīvības vērtība bija 411 440 EUR.

2.13 Sabiedriskās domas aptauja

Balstoties uz sabiedriskās domas aptaujas rezultātiem, VUGD ir jāpievērš lielāka uzmanība prevencijas pasākumiem, tādējādi palielinot sabiedrības izpratni par ugunsdrošības riskiem un veicinot labākas ugunsdrošības prakses ieviešanu. Zemāk apkopotas iegūtās atziņas no pētījuma laikā veiktās sabiedriskās domas aptaujas, balstoties uz respondentu sniegtajām atbildēm, kā arī tās papildinātas kontekstā ar izvēlēto atbilstības variantu:

- ▶ 41% respondentu sabiedriskās domas aptaujā norādījuši, ka grūti pateikt, kādas VUGD informatīvās aktivitātes ir pamanītas pēdējo 2 gadu laikā. Izstrādājot VUGD informatīvās kampaņas un aktivitātes, ir nepieciešams vērst uzmanību uz informatīvo materiālu saturu, uzsverot nododamo informāciju, to atspoguļojot tādā veidā, lai atstātu iespaidu uz lasītāju / skatītāju un raisītu emocijas.
- ▶ Ņemot vērā, ka aptaujāto norādītie populārākie informācijas avoti ir interneta ziņu portāli, sociālie tīkli, ir jāizstrādā informatīvie materiāli, video materiāli, kurus izplatīt, izmantojot gan VUGD, gan IeM resora iestāžu saziņas kanālus.
- ▶ Aptaujāto skaits, kuru mājās ir uzstādīts dūmu detektors, ir samazinājies kopš 2021. gada. Mazāk aptaujāto arī norāda, ka pēdējo 2 gadu laikā ir redzējuši informatīvās aktivitātes saistībā ar dūmu detektoriem. Lai mājsaimniecību skaits ar uzstādītiem dūmu detektoriem neturpinātu samazināties, ir aktīvi jāturpina informatīvās aktivitātes par dūmu detektoru efektivitāti, nozīmīgumu.
- ▶ Nepieciešams uzlabot sabiedrības informētību, izmantojot dažādus saziņas kanālus, uzsverot galvenos riskus un prevencijas pasākumus autoavārijas gadījumā, jo gandrīz piektā daļa aptaujāto ir norādījuši, ka nav informēti par ugunsdrošības riskiem šādā situācijā.
- ▶ Piektā daļa sabiedriskās domas aptaujāto ir norādījuši, ka viņuprāt, nav svarīgi, ka mājoklī ir ugunsdzēsības pārklājs. Izstrādājot VUGD informatīvās kampaņas un aktivitātes, ir nepieciešams vērst uzmanību uz informatīvo materiālu saturu, uzsverot, ka ugunsdzēsības pārklāji ir atzīti kā efektīvs ugunsdzēsības līdzeklis, ko izmantot mājsaimniecībās un saimnieciskās darbības objektos, nelielu ugunsgrēku dzēšanai.
 - Ir iespējams efektīvāk uzrunāt mērķa auditoriju, vizuāli attēlojot ugunsdzēsības pārklāja efektivitāti, piemēram, dzēšot aizdegušos pannu vai citu virtuves ierīci, kurā tiek izmantoti augu vai dzīvnieku eļļas un tauki.
- ▶ Indikatīvi puse aptaujāto ir norādījuši nepareizu algoritmu par rīcību ugunsgrēka izcelšanās gadījumā, kas liecina par nepieciešamību steidzami uzlabot sabiedrības zināšanas un informētību:
 - Ņemot vērā augsto īpatsvaru, jāizvērtē iespēja uzrunāt visas sabiedrības daļas: klātienē - īstenojot publiskos pasākumus, prezentācijas izglītības iestādēs, digitālajā vidē, sociālajos tīklos un televīzijā, fiziskajā vidē - izplatot informatīvos materiālus.

- ▶ Jāizstrādā informatīvās kampaņas vīzija kā sasniegt iedzīvotājus vecumā pēc 45 gadiem attiecībā uz iedzīvotāja pienākumiem un rīcību katastrofu gadījumā. Jāņem vērā, ka šīs sabiedrības daļas populārākie saziņas kanāli ir televīzija, radio un drukātā prese.
- ▶ 68% aptaujāto atzīst, ka nav gatavi iesaistīties brīvprātīgo ugunsdzēsēju kustībā piedaloties ugunsdzēsības darbos. Tāpēc ir būtiski informēt un izglītēt sabiedrību par brīvprātīgo ugunsdzēsēju iespējamo lomu un nozīmi pašvaldības (apkaimes) ugunsdrošības un vispārējās drošības nodrošināšanā.

2.14 Pašvaldību un uzņēmēju viedokļa izpēte

Veicot esošās situācijas izpēti, kā arī veicot citu saistīto materiālu analīzi, tika identificētas vairākas rekomendācijas, lai uzlabotu sadarbību ar pašvaldībām un uzņēmējiem.

Uzņēmēji:

- ▶ VUGD ieteicams pārskatīt iespējas veikt papildu komunikāciju par valstī noteiktajām ugunsdrošības prasībām uzņēmumiem un izstrādāt informatīvos materiālus (piemēram, bukletus), lai uzlabotu uzņēmumu izpratni. 18% aptaujāto uzņēmumu norādījuši, ka valstī noteiktās ugunsdrošības prasības, kas attiecināmas uz uzņēmumiem, nav saprotamas un/vai tās ir nesamērīgas.
- ▶ VUGD tiek rekomendēts veikt uzņēmumu fizisku apsekošanu un izplatīt informatīvos materiālus, bukletus, rīkot instruktāžas, seminārus, lai uzņēmumiem un to darbiniekiem varētu sekot līdzi aktualitātēm ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomās.
- ▶ Balstoties uz uzņēmēju aptauju, mikro uzņēmumu gatavība apdraudējuma situācijām ir viszemākā. Tāpēc ir būtiski veikt informēšanas pasākumus par ugunsdrošības un civilās aizsardzības riskiem, kurus iespējams veikt, lai riskus mazinātu.
- ▶ Ieteikums ieviest ugunsdrošības stāvokļa līmeņus uzņēmumiem. Ja vairākas reizes pārbaudēs viss ir noritējis atbilstoši regulējumam, tad izvērtēt iespējamību atvieglot ugunsdrošības pārbaužu procesu.
- ▶ Attīstīt civilās aizsardzības jēdzienu un izglītēt uzņēmējus par tās ietekmi uz uzņēmumiem.
- ▶ Izveidot atbalsta konkursu ugunsdrošības jomā, līdzīgi kā tiek veidots darba drošības konkurss “Zelta ķivere”.
- ▶ Lai efektīvāk un ātrāk nodrošinātu glābšanas darbu veikšanu nelaimes gadījumos, īpaši bīstamiem/specifiskiem objektiem ieteicams uzņemt ugunsdzēsības posteņa vai daļas pārstāvju un izglītēt viņus par šo objektu specifiku. Šādu sanāksmju īstenošana var būt īpaši noderīga, lai ugunsdzēsēji-glābēji būtu labāk sagatavoti sarežģītām un kritiskām situācijām, kur atbilstoša rīcība būtu būtiska, lai izvairītos no liekiem zaudējumiem un sekām.

Pašvaldības:

- ▶ Nepieciešamību pēc vairākām reklāmas kampaņām, lai popularizētu ugunsdrošības pasākumus, vērot sabiedrības uzmanību par drošu un pareizu rīcību pie ūdenstilpēm vai par kūlas dedzi nāšanu.
- ▶ Vairākas pašvaldības uzteica VUGD dalību pilsētas pasākumos un lekciju vadīšanu skolās, ko vajadzētu arī turpināt un paplašināt.
- ▶ Nepieciešams uzlabot ārkārtas informācijas nodošanas ķēdi, ir gadījumi, kad zvanu dispečers novirza zvanu nepareizajam dienestam, līdz ar ko tiek zaudēts laiks.
- ▶ Izplatīt civilās aizsardzības jēdzienu un izglītēt cilvēkus par civilo aizsardzību.
- ▶ VUGD patērē daudz resursu uz darbībām, ko var veikt citas organizācijas, tādējādi palielinot VUGD kapacitāti. Piemēram, kaķu nocelšana no kokiem, iršu pūžņa iznīcināšana, zemūdens meklēšanas darbu meklēšana, apmaldījušos cilvēku meklēšana.

- ▶ Visbiežākie pašvaldību pārstāvju informācijas iegūšanas avoti ir interneta ziņu portāli (60%), televīzija (53%), VUGD amatpersonas (53%) un VUGD mājaslapa (49%). Tiek rekomendēta informācija, kas atbilstoša gan plašākai sabiedrībai, gan pašvaldībai, visefektīvāk izziņot caur interneta ziņu portāliem un televīziju, savukārt informāciju atbilstošu pašvaldībām var izziņot caur VUGD amatpersonām un VUGD mājaslapu, tādā veidā sasniedzot vairāk kā pusi pašvaldību pārstāvju, kā arī neradot būtiskas papildu izmaksas.
- ▶ 36% pašvaldību pārstāvju norāda, ka viņiem grūti pateikt, vai pašvaldība atbalsta brīvprātīgo ugunsdzēsēju kustību, 8% atbildēja, ka neatbalsta vai drīzāk neatbalsta. Ieteikums informēt pašvaldības par iespējām veidot, atbalstīt, sadarboties ar brīvprātīgajām ugunsdzēsēju organizācijām.
- ▶ Pašvaldību pārstāvju domas dalās par jautājumiem, kas saistīti ar informācijas sistēmas ieviešanu; visvairāk vienprātības – uzraudzības process jāpadara vienkāršāks un saprotamāks, kā arī ka informācijas sistēmas ieviešana atvieglotu ar objekta ugunsdrošību saistīto pasākumu dokumentēšanu.
- ▶ 91% respondentu atbildēja, ka no VUGD sagaida informāciju par ugunsdrošību un civilo aizsardzību, 64% konsultācijas, 66% praktisku palīdzību apdraudējumu novēršanā, 64% sadarbību ar pašvaldību, attiecīgi – ieteikums radīt vienkāršus un ātrus kanālus, caur kuriem pašvaldības pārstāvjiem ir iespējas sazināties ar VUGD amatpersonām.
- ▶ Gandrīz pusē pašvaldību nav noteikta atbildīgā persona, kas koordinē ugunsdrošību pašvaldību objektos. Lai nodrošinātu konsekventu ugunsdrošības prasību izpildi un uzraudzību, ieteikums aicināt pašvaldības, kurās šādu atbildīgo nav, tādus noteikt.
- ▶ Izstrādāt sadarbības mehānismu starp VUGD un pašvaldībām, balstoties uz padziļināto interviju laikā iegūto informāciju, ka citu pašvaldību labās prakses piemēru būtu vērtīgi zināt citām pašvaldībām.

2.15 Finanšu situācijas izpēte

2.15.1 Secinājumi

- ▶ Veicot izpēti par VUGD esošo situāciju, likumsakarīgi tika konstatēts, ka lielākā VUGD ieņēmumu kategorija ir dotācijas, kas veido vairāk nekā 99% no visiem ieņēmumiem.
- ▶ VUGD galvenie izdevumi ir saistīti ar nodarbināto atlīdzību, kas veido apmēram 80% no kopējiem izdevumiem, būtiskākie no tiem - mēnešalga amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm (ieskaitot VSAOI).
- ▶ Izvērtējot VUGD finanšu ilgtspējību 10 gadu periodā ar pašreizējiem makroekonomiskajiem pieņēmumiem, var secināt, ka esošajā situācijā VUGD nevarēs efektīvi turpināt savu pamatdarbību, nepiesaistot papildus budžeta finansējumu. Faktiskajiem izdevumiem ir straujāka izaugsmes tendence par pamata budžeta finansējuma pieauguma apjomu. Tāpat regulāri tiek veikti prioritāro pasākumu pieprasījumi, kuriem ne vienmēr finansējums tiek piešķirts. Ja budžeta pieaugums nepielīdzināsies izdevumu pieaugumam vai netiks veiktas izmaiņas darbības modelī, kopējā VUGD efektivitāte un darbības turpināšana esošajā kvalitātē var tikt apdraudēta.
- ▶ Ārvalstu praksē nozīmīgākais finansējuma avots ir ikgadējs valsts budžeta piešķirums. Papildus var tikt piešķirts finansējums specifisku mērķu sasniegšanai, piemēram, lai veiktu materiāltehnisko iepirkumu.

2.15.2 Rekomendācijas

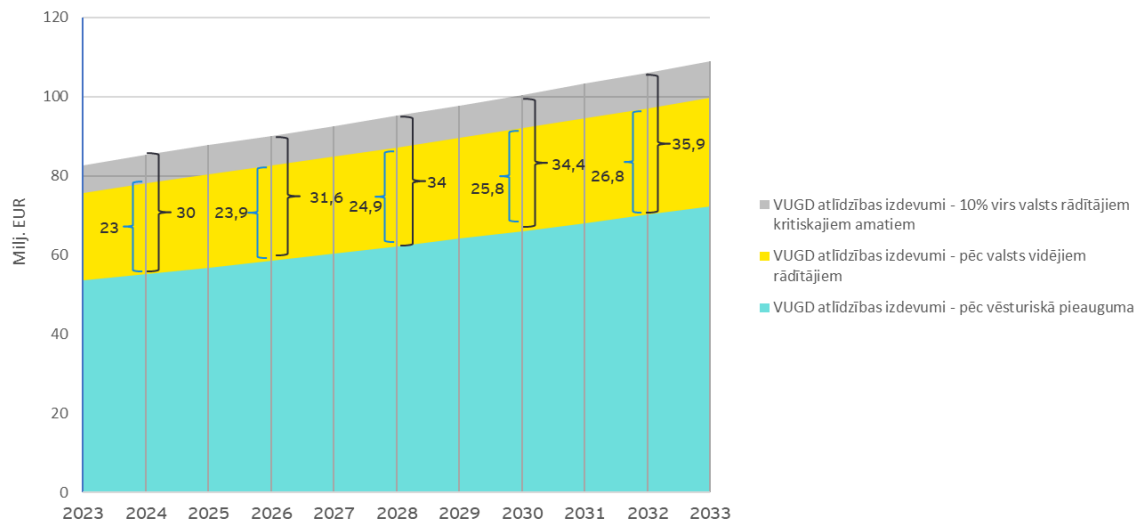
- ▶ Aprēķinā iekļaujot VSAOI (23,59%), tiek paredzēts, ka 2024. gadā nepieciešami papildu 23,01 MEUR, lai visiem amatiem, kuriem esošais atalgojums (EKK 1110) ir zem valsts vidējā, mēnešalga tiktu pielīdzināta prognozētajiem Latvijas vidējiem rādītājiem.
- ▶ Tabula Nr. 1 attēlo salīdzinājumu starp esošās atlīdzības izdevumiem gadā uz 2023. g. jūniju un papildu nepieciešamo finansējumu, lai attiecīgajiem amatiem tiktu nodrošināta valsts vidējā līmeņa atlīdzība. Aprēķins veikts, balstoties uz amatu skaitu un vidējām faktiskajām atlīdzībām (EKK 1110) katram amatam 2023. g. jūnijā. Trīs amatiem ar vislielāko vietu skaitu nepieciešamais izdevumu pieaugums (bruto atlīdzība + VSAOI) 2024. gadā ir robežās no 49% līdz 63%, kamēr citiem amatiem vidējais nepieciešamais pieaugums 2024. gadā būtu 31%.

Tabula Nr. 1. Atlīdzības Izdevumu Salīdzinājums Amatu Vietām (Bruto alga + VSAOI), 2023-2024. g., MEUR.

Atalgojuma Izmaksu Salīdzinājums Amatu Vietām (Bruto alga + VSAOI), 2023 - 2024, MEUR			
Amats	Esošie Izdevumi Gadā (2023)	Papildus Nepieciešamais Finansējums (2024)	Pieaugums
Ugunsdzēsējs glābējs	8,43	5,33	63%
Ugunsdzēsējs glābējs (autovadītājs)	12,75	6,70	53%
Vada komandiera vietnieks	9,79	4,82	49%
Citi amati	19,96	6,17	31%

- ▶ Papildus augstāk minētajām prognozēm, tika veikts aprēķins VUGD mēnešalgu atlīdzības izdevumiem (iesk. VSAOI) scenārijā, ja VUGD nodrošinātu mēnešalgas 10% virs valsts vidējiem rādītājiem kritiskajām amatu kategorijām (ugunsdzēsējs glābējs, ugunsdzēsējs glābējs (autovadītājs), vada komandiera vietnieks), un pārējiem amatiem tiktu nodrošinātas mēnešalgas valsts vidējā atalgojuma līmenī. Prognoze attēlota attēlā zemāk (skat. Attēls Nr. 3). 2024. gadā būtu nepieciešams papildu 30,2 MEUR finansējums, salīdzinot ar VUGD vēsturisko mēnešalgu pieaugumu, ja kritiskajiem amatiem tiktu nodrošinātas mēnešalgas 10% virs valsts prognozētajiem vidējiem rādītājiem. Pārējo gadu prognoze norādīta atbilstoši tautsaimniecības mēnešalgu pieaugumam valstī.

Modelētie atlīdzības izdevumi, 2023.-2033.g.

Attēls Nr. 3: Atlīdzības izdevumu prognoze 2023.-2033. g. scenārijā, ja kritiskajiem amatiem mēnešalgas nodrošinātas 10% virs valsts rādītājiem tautsaimniecībā.

3. VUGD stratēģiskās attīstības modelis

3.1 Attīstības modeļa izstrādes metodoloģija

Lai risinātu esošās situācijas analizē iezīmēto problemātiku un radītu atspēriena punktu - nodrošinātu valsts līmeņa plānošanas dokumentos (NAP, Iekšlietu nozares stratēģija) un VUGD stratēģijā noteikto mērķu izpildi un **sekmētu sabiedrības drošības pieaugumu**, ir sagatavots risinājums – VUGD attīstības nākotnes modelis.

VUGD stratēģiskās attīstības modelis veidots tālāk attīstot Pētījuma 3. posma laikā definētajā vīzijā VUGD ilgtermiņa attīstībai ietvertos pamatelementus (skat. 3.2. nodaļu), nosakot vīzijas īstenošanai nepieciešamas pamata attīstības pasākumus (skat. 3.3. nodaļu) un definējot **iespējamus variantus vīzijas īstenošanai**.

3.2 Vīzija

2034. gadā VUGD ir augsti **profesionāls un efektīvs valsts iekšējās drošības pakalpojumu sniedzējs**. VUGD elastīgi piemērojas **nākotnes izaicinājumiem**, ko iezīmē globalizācija, tehnoloģiju attīstība, apkārtējās vides pārmaiņas un sabiedrības darbības modeļu, t.sk. demogrāfiskās, ārpolitiskās un sociālekonomiskās pārmaiņas.

VUGD prasmīgi savā darbībā **izmanto tehnoloģiju attīstību** – ugunsdrošības uzraudzībā un prevencijā, kā arī ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbos. Darbojoties ierobežotu ekonomisko un demogrāfisko apstākļu ietvarā, VUGD ir attīstījis efektīvu datu ieguves, apstrādes un prognozēšanas spēju, kas ir mazinājuši notikumu skaitu un ļauj efektīvi izmantot dienestā nodrošinātās dzīvības glābšanas spējas atbilstoši datus balstītai resursu plānošanai.

Sabiedrībā ir izpratne par katra sabiedrības locekļa individuālo atbildību ugunsdrošībā, tā ir sagatavota rīcībai ugunsgrēka un citu apdraudējumu situācijās, ir ziņoša par vienoto ārkār tas palīdzības izsaukuma numuru 112.

VUGD ir **centrālā loma civilās aizsardzības sistēmas vadībā un koordinācijā**, tas nodrošina ārkārtas situāciju pārvaldību saskaņā ar visaptverošā civilās aizsardzības plānā paredzēto kārtību, izmantojot dienesta rīcībā esošo atbilstošo infrastruktūru un aprīkojumu.

VUGD ir **augsti novērtēta un iekārojama darba vieta**, kurā nodarbinātie ir motivēti, profesionāli sagatavoti un strādā modernā, darbam piemērotā un patīkamā darba vidē.

3.3 Pamata attīstības pasākumi

VUGD stratēģiskā attīstība līdz 2034. gadam ietver vairāku, jau uzsāktu un vidējā termiņa darbības stratēģijā noteiktu attīstības pasākumu īstenošanu 4 VUGD darbības jomās un 2 horizontālajos attīstības virzienos.

3.3.1 Civilā aizsardzība

Vīzija

Civilās aizsardzības jomā līdz 2034. gadam ir notikusi civilās aizsardzības lomas stiprināšana, VUGD ieņemot centrālo lomu civilās aizsardzības sistēmā un pārvaldībā, kā arī ir būtiski paaugstināta sabiedrības iesaiste civilās aizsardzības jautājumos un gatavība (noturība) apdraudējumu situācijām. Civilās aizsardzības plānošana ir efektīva, balstīta valsts, pašvaldību, nevalstisko organizāciju un plašākas sabiedrības vairāklīmeņu sadarbībā un komunikācijā apdraudējumu un krīzes situāciju gadījumā.

Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ Sabiedrība ir informēta par civilās aizsardzības jautājumiem un apdraudējumiem
- ▶ Izveidoti efektīvi sadarbības procesi rīcībspējai apdraudējumu gadījumos
- ▶ Izveidoti efektīvi civilās aizsardzības plāni pašvaldībās

- ▶ Nodrošināti pietiekami resursi katastrofu pārvaldībai

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Darbības jomā ir uzsākti vai drīzumā tiks uzsākti vairāki pamata attīstības pasākumi:

- ▶ šūnu apraides tehnoloģijas ieviešana;
- ▶ pētījuma izstrāde par visaptverošas civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas apmācības izveidi valsts un pašvaldību institūcijām un mācību iestādēm.
- ▶ civilās aizsardzības komisiju apmācības formas un tematikas noteikšana un apmācību īstenošana sadarbībā ar kompetentajām institūcijām. Par pamatu resursu plānošanai VUGD nākotnē, pēc tās ieviešanas, kalpos Vienotā ugunsdrošības un civilās aizsardzības platforma (VUCAP), kas veidos vienotu, sistematizētu datu un analītisko rīku kopumu, kas nodrošinās valsts teritorijas (t.sk. infrastruktūras objektu) kartējumu riska līmeņa skalā;
- ▶ katastrofu izraisīto zaudējumu datu bāzes izveidošana un ieviešana, lai nodrošinātu informācijas uzkrāšanu katastrofu risku novēršanas vajadzībām;
- ▶ valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta izveidošana, nodrošinot tā tehnisko un analītisko spēju;
- ▶ civilās aizsardzības apmācību un mācību plānošanas un īstenošanas resursa izveidošana.

3.3.2 Ugunsdrošības uzraudzība un prevencija

Vīzija

Uzlabota ugunsdrošības uzraudzība un prevencija 2034. gadā uzrāda būtisku cietušo, bojāgājušo un materiālo zaudējumu statistikas rādītāju uzlabojumu, tā ir balstīta uz VUGD un sabiedrības savstarpēju vienošanos un izpratni par sabiedrības atbildīgu un izglītotu rīcību, kas tiešā veidā ietekmē ugunsnelaimju un citu ārkārtas notikumu skaita samazinājumu.

Ilgterniņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ Sabiedrībā ir izpratne par tās lomu ugunsdrošībā
- ▶ Izveidoti efektīvi sadarbības procesi prevencijas pasākumu īstenošanā
- ▶ VUGD rīcībā ir optimāli resursi ugunsdrošības uzraudzībai un prevencijai

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Darbības jomā plānoti un ieviešanas procesā ir vairāki pamata attīstības pasākumi:

- ▶ stacionāro un pārvietojamo drošības klašu izveide, kas kalpos par praktisku atbalsta instrumentu sabiedrības zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu par ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jautājumiem paaugstināšanai;
- ▶ vienotās ugunsdrošības un civilās aizsardzības platformas (VUCAP) ieviešana, nodrošinot ugunsdrošības uzraudzības procesu digitalizāciju;
- ▶ informatīvo pasākumu rīkošana, lai veicinātu sabiedrības izpratnes attīstīšanu par individu un sabiedrības kopējo lomu un rīcību ugunsdrošības un civilās aizsardzības nodrošināšanā.

3.3.3 Vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura 112 darbības nodrošināšana

Vīzija

Ārkārtas palīdzības izsaukumi nākotnē tiek apstrādāti ātri un efektīvi, izmantojot tehnoloģiju, t.sk. mākslīgā intelekta, atbalstu. Sabiedrībai ir zināšanas par rīcību ārkārtas gadījumos. Palīdzības izsaukumu iespējas ir paplašinātas un integrētas ar dažādiem pieteikšanas kanāliem.

Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ Sabiedrībā ir plaša 112 atpazīstamība
- ▶ Nodrošināta efektīva 112 izsaukumu apstrāde un resursu vadība

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Pamata attīstības pasākumi ietver:

- ▶ informatīvo kampaņu izveide vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura 112 atpazīstamības sabiedrībā paaugstināšanai, nodrošinot dažādu sabiedrības grupu informētību par rīcību ārkārtas situācijās;
- ▶ resursu pārvaldīšanas uzlabošana, t.i. tehnoloģiju iegāde, kas nodrošina ātrāku informācijas apmaiņu starp resursu vadītājiem un VUGD resursu.

3.3.4 Ugunsgrēku dzēšana un glābšanas darbu nodrošināšana

Vīzija

2034. gadā ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbus efektīvi atbalsta modernas tehnoloģijas un risku analīzē balstīta lēmumu pieņemšana. Pamatautomobiļu un citu tehnikas vienību izvietojums un optimāla personāla komplektācija dzīvības glābšanas spējai efektīvi nodrošina valsts teritorijas ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu kapacitāti, kas balstīta uz apdraudējumu riska kartējumu. Pašvaldības ugunsdzēsēju organizācijas ir efektīvs atbalsts ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu kapacitātes taktiskajam papildinājumam teritorijās, kur VUGD resursu pieejamība (dzīvības glābšanas spēja) ir ierobežota.

Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ Pārklājuma/ tīkla plānošana tiek veikta atbilstoši risku analīzei
- ▶ VUGD rīcībā ir efektīvi resursi ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbiem
- ▶ Ārkārtas dienesti ir daļēji vai pilnībā integrēti
- ▶ Izveidoti sadarbības procesi ar pašvaldības ugunsdzēsēju formējumiem

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Darbības jomas pamata attīstības pasākumi ir:

- ▶ kopīgo resursu plānošana, balstoties uz risku novērtēšanas instrumenta datu analīzi attiecīgajā teritorijā;
- ▶ minimālā nepieciešamā amatpersonu skaita nodrošināšana uz speciālā ugunsdzēsības pamatautomobiļa;
- ▶ vienotās ugunsdrošības un civilās aizsardzības platformas (VUCAP) ieviešana, veicinot ārējo un iekšējo procesu digitalizāciju un nodrošinot VUGD ar mūsdienu tehniskajiem, plānošanas un komunikācijas rīkiem efektīvas ugunsdrošības uzraudzības un civilās aizsardzības funkciju nodrošināšanai.

3.3.5 Darbības vide

Vīzija

2034. gadā VUGD rīcībā ir attīstīta un moderna infrastruktūra, optimāls ugunsdzēsības pamatautomobiļu, citas tehnikas un aprīkojuma nodrošinājums. Nodarbinātiem ir nodrošināta piemērota un mūsdienīga darba vide. VUGD darbības iekšējos procesus, resursu plānošanu un pārvaldību atbalsta digitāli risinājumi.

Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ Nodrošināts modems aprīkojums un darba vieta
- ▶ Optimizēti darbības procesi, balstoties uz digitalizācijas risinājumiem un datu analītikas iespējām
- ▶ Veikta Eiropas “zaļā kursa” integrācija darbības procesos

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Būtiskākie horizontālā virziena pamata attīstības pasākumi ir:

- ▶ praktisko mācību poligona izveide un aprīkošana, kā arī UCAK apmācību kompleksa būvniecība, t.sk. nodrošinot nepieciešamo aprīkojumu un darba vietas risinājumus, kas atbilst likumdošanā noteiktajiem standartiem, ergonomikas un tehnoloģiskajām prasībām;
- ▶ katastrofu pārvaldības centru būvniecība un VUGD ugunsdzēsības, loģistikas un remonta bāzes būvniecība;
- ▶ speciālo transportlīdzekļu autoparka, kā arī vieglo automobiļu parka atjaunošana.

3.3.6 Nodarbinātie

Vīzija

VUGD 2034. gadā ir augsti novērtēta un iekārojama darba vieta, kurā nodarbinātie ir motivēti, profesionāli sagatavoti un strādā modernā, piemērotā un patīkamā darba vidē. Nodarbināto apmācību sistēma tiek nepārtraukti pilnveidota un uzlabota, lai nodrošinātu studējošo pēc iespējas labāku sagatavotību turpmākajai profesionālajai karjerai.

Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

- ▶ VUGD nodarbinātie ir motivēti un atbilstoši atalgoti
- ▶ VUGD ir konkurētspējīgs darba devējs
- ▶ Nodarbināto apmācība ir fokusēta uz praktisko iemaņu attīstīšanu un teorētisko zināšanu pielietojumu

Galvenie attīstības pasākumi darbības jomā

Horizontālā virziena pamata attīstības pasākumi ir:

- ▶ aktualizētas personāla politikas apstiprināšana, nodarbināto atalgojuma un motivācijas sistēmas pilnveidei;
- ▶ nodarbināto apmierinātības pētījuma izstrāde un ikgadējā pētījuma veikšanas nodrošināšana;
- ▶ ikdienas teorētisko un praktisko nodarbību apmācību koncepcijas izstrāde amatpersonām, kuras stājas dežūrā VUGD daļās un posteņos;
- ▶ nodarbināto profesionālās kompetences paaugstināšana saskaņā ar apmācību koncepcijā noteikto kārtību.

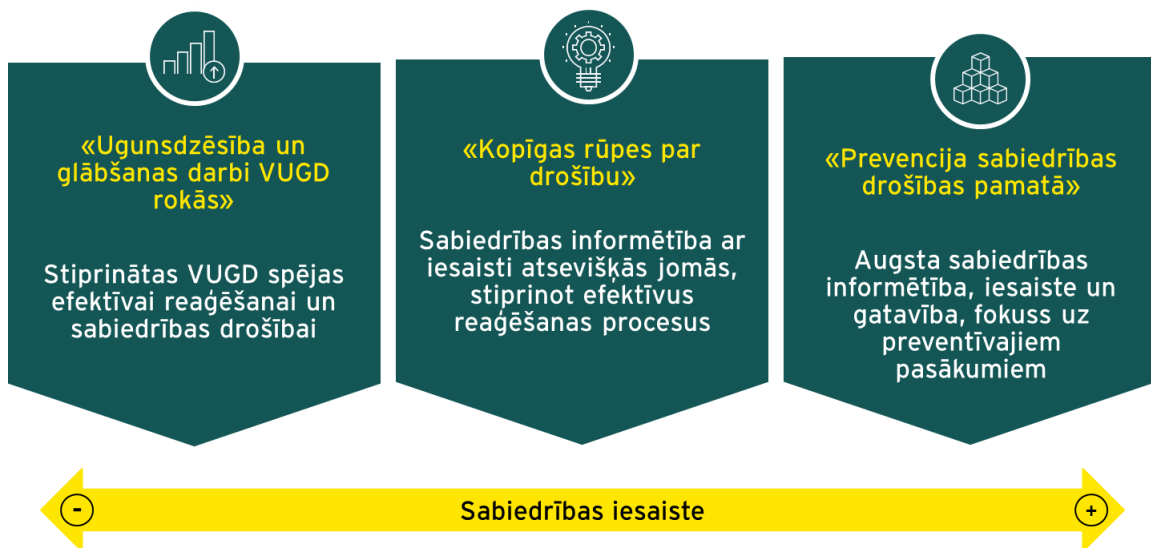
3.4 Attīstības varianti

3.4.1 Definētie VUGD stratēģiskās attīstības varianti

Ņemot vērā VUGD darbības stratēģijā 2023. – 2027. gadam iezīmēto vīziju – “Mums ir viss, lai sabiedrība Latvijā būtu drošībā”, arī ilgtermiņa attīstības variantu definēšanā saglabāts **fokuss uz sabiedrības drošību** – ar mērķi veidot

augstāku gatavību (noturību) apdraudējumu situācijām, padarīt efektīvāku ugunsdrošības uzraudzības, prevencijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbu, mazināt notikumos cietušo un bojāgājušo personu skaitu.

Kā caurvijošs faktors stratēģiskās attīstības variantu (skat. Attēls Nr. 4) definēšanā identificēta potenciālā **sabiedrības iesaiste**, ar to saprotot līdz 2034. gadam prognozējamo sabiedrības iesaistes pakāpes dinamiku – variējot no minimālas iesaistes (skat. zemāk 1. variantu) pie kuras **visu reaģētspēju** ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbiem nodrošina VUGD līdz augstai sabiedrības iesaistei (skat. zemāk 3. variantu) pie kuras novērojama **augsta sabiedrības informētība** un zināšanas par rīcību apdraudējumu situācijās, aktīva iesaiste pašvaldības brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijās un citas sabiedrības indivīdu atbildības izpausmes.

Attēls Nr. 4: Stratēģiskās attīstības varianti.

Būtiskās definēto stratēģiskās attīstības variantu iezīmes apkopotas attēlā zemāk (skat. Attēls Nr. 5).

	1.variants «Ugunsdzēsība un glābšanas darbi VUGD rokās»	2.variants «Kopīgas rūpes par drošību»	3.variants «Prevencija sabiedrības drošības pamatā»
1. VUGD depo / posteņu tīklojums, skaits	125	91	91, iespējams, samazinājums
2. 4 glābēji uz VUGD pamatautomobīļa	Jā	Jā	Jā
3. Kompensēta PUO iesaiste (2. atbalsta pamatautomobīļa atbalsts)	Nē	Jā, 12 vienības	Jā, 12 vienības, ar potenciālu skaita pieaugumu
4. Kompensēta PUO iesaiste (24/7 reaģētspējas līmenī)	Nē	Jā, 22 vienības	Jā, 22 vienības, ar potenciālu skaita pieaugumu
5. Brīvprātīgo apmācības apjoms	-	72h	960h
6. Brīvprātīgo iesaiste prevencijas pasākumos	Nē (līdzšinējā līmenī)	Jā	Jā, plašākā apjomā
7. Prevencijas funkcijas paplašināšana VUGD	Nē	Jā. Papildus VUGD kapacitāte	Jā. Papildus VUGD kapacitāte un apjomīgākas informatīvi izglītojošās kampaņas
8. VACD iesaiste	Jā	Jā	Jā

Attēls Nr. 5: Attīstības variantu iezīmes.

3.4.2 Attīstības 1. variants – “Ugunsdzēsība un glābšanas darbi VUGD rokās”

Attīstības variants paredz stiprinātas VUGD spējas efektīvai reaģēšanai un sabiedrības drošībai, nodrošinot ugunsdzēsības un glābšanas darbu veikšanu, izmantojot vienīgi VUGD kapacitāti. Saskaņā ar riska izvērtējumu, VUGD

depo un posteņu tīklojums palielināms līdz 125 vienībām⁸. Attīstības varianta ietvaros netiek paredzēta aktīva sabiedrības iesaiste ugunsdrošības un sabiedrības noturības stiprināšanā, tai skaitā, netiek paredzēta atbildības par reaģētspēju noteiktās valsts teritorijās nodošana pašvaldības brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām.

<p>Iezīmes:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Centralizēta pieeja ugunsdzēsības un glābšanas darbu nodrošināšanai, izmantojot vienīgi VUGD kapacitāti <p>Ugunsdrošības uzraudzība un prevencija:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Prevencijas nodrošināšana, izmantojot VUGD resursus <p>Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodrošināšana:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Centralizēta, uz risku analīzi un VUGD kapacitāti balstīta darbības jomas pārvaldība (125 depo tīklojums, 4 glābēji uz pamatautomobiļa)▶ Būtisks VUGD kapacitātes pieaugums reaģētspējas un dzīvības glābšanas spēju nodrošināšanai▶ Brīvprātīgie - kā atbalsts VUGD reaģētspējai / dzīvības glābšanas spējai bez noteiktas kompensācijas	<p>Ieguvumi/ ietaupījumi:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Augstāka kontrole pār kopējo reaģētspēju▶ Augstāka pakalpojumu kvalitāte (profesionāls dienests)▶ Nav brīvprātīgo iesaistes izmaksu
	<p>Izmaksas / investīcijas:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Pieaugošs atalgojuma fonds (amata vietu skaita pieauguma un aizpildījuma dēļ)▶ Infrastruktūras un tehniskās kapacitātes attīstības investīcijas (depo tīklojuma paplašināšanai)▶ Apmācības izmaksas kapacitātes paaugstināšanai▶ Potenciāli (salīdzinoši lielāki) zaudējumi ugunsgrēku izcelšanās dēļ

Attēls Nr. 6: Attīstības 1. varianta "Ugunsdzēsība un glābšanas darbi VUGD rokās" raksturojuma kopsavilkums.

3.4.3 Attīstības 2. variants – "Kopīgas rūpes par drošību"

Attīstības variants paredz augstāka līmeņa sabiedrības informētību par ugunsdrošības jautājumiem, kā arī uzsvāra uz VUGD un sabiedrības (indivīdu, pašvaldību, nevalstisko organizāciju) sadarbību un iesaisti atsevišķās jomās, stiprinot efektīvus reaģēšanas procesus. Attīstības varianta īstenošana paredz racionālu lomu un atbildību sadalījumu ierobežotu resursu (gan materiāltehnisko, gan personāla) apstākļos, saglabājot 91 VUGD depo un posteņu tīklojumu un, papildus, būtisku lomu reaģētspējas nodrošināšanai uzdodot pašvaldības brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām 2. atbalsta pamatautomobiļa (12 vienības) un 24/7 reaģētspējas (22 vienības) līmenī zema un ļoti zema riska kategorijas teritorijās.

⁸ 91 depo un postenis (ņemot vērā aizvēršanu (Tilža, Mazsalaca), pārceļšanu (Piltene -> Ugāle, Jaunciems -> Vecmīlgrāvis) un atvēršanu (Piņķi, Ulbroka, Salaspils, Lielvārde)) un 22 PUO 24/7 un 12 PUO atrašanās vietās nepieciešamās struktūrvienības saskaņā ar riska kartējumu.

<p>Iezīmes:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Fokuss uz VUGD un sabiedrības (individuāli, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas) sadarbību un informētību▶ Racionāls lomu un atbildību (VUGD/sabiedrība) sadalījums ierobežotu resursu apstākļos <p>Ugunsdrošības uzraudzība un prevencija:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Sabiedrības informēšana un izglītošana▶ VUGD prevencijas stiprināšana (t.sk. papildus amata vietas, u.c.) <p>Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodrošināšana:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Uz riska izvērtējumu balstīta reaģētspējas un dzīvības glābšanas spējas nodrošināšana - VUGD un brīvprātīgo sadarbība (91 VUGD depo / posteņu tīklojums + 34 PUO posteņi)	<p>Ieguvumi/ ietaupījumi:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Tiek veidota un attīstīta sabiedrības drošības kultūra▶ Mazāks notikumu skaits, pateicoties atbildīgākai sabiedrības rīcībai▶ Augsta pakalpojumu kvalitāte (sabiedrības un profesionāla dienesta sadarbības rezultātā)▶ Resursu ietaupījums (sabiedrības iesaistes rezultātā)▶ Neparedz būtisku VUGD nodarbināto skaita pieaugumu salīdzinājumā ar esošajā situācijā nepieciešamo nodarbināto skaitu 	<p>Izmaksas / investīcijas:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Kompensācijas par PUO reaģētspējas nodrošināšanu un darbu notikumos▶ Informatīvās kampaņas / prevencijas kapacitātes stiprināšana▶ Investīcijas uzsāktu sistēmu ieviešanai
---	---	---

Attēls Nr. 7: Attīstības 2. varianta «Kopīgas rūpes par drošību» raksturojuma kopsavilkums.

3.4.4 Attīstības 3. variants – “Prevencija sabiedrības drošības pamatā”

Attīstības variants balstīts uz visaugstāko potenciāli sasniedzamo sabiedrības informētības, iesaistes un gatavības līmeni attīstības varianta realizācijas rezultātā. Attīstības variants paredz īpašu fokusu uz preventīvajiem pasākumiem, sabiedrības drošības kultūras izveidi, kā arī plašu, padziļinātu apmācību ieguvušu pašvaldības brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju iesaisti (2. atbalsta pamatautomobiļa (12 vienības) un 24/7 reaģētspējas (22 vienības) līmeni ar potenciālu skaita pieauguma), nodrošinot reaģētspēju zema un ļoti zema riska kategorijas teritorijās.

<p>Iezīmes:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Plaša mēroga sabiedrības informēšana un izglītošana ugunsdrošības jautājumos, fokuss uz prevenciju, nesamazinot reaģētspēju, bet aktīvi iesaistot sabiedrību. <p>Ugunsdrošības uzraudzība un prevencija:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Sabiedrības izglītošana un informēšana, aktīva iesaiste preventīvo pasākumu īstenošanā▶ PUO aktīva iesaiste prevencijas pasākumu īstenošanā▶ VACD veicēju iesaistīšana prevencijas pasākumu īstenošanā <p>Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu nodrošināšana:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Uz riska izvērtējumu balstīta reaģētspējas un dzīvības glābšanas spējas nodrošināšana - VUGD un brīvprātīgo sadarbība (91 VUGD depo / posteņu tīklojums + 34 PUO posteņi ar potenciālu pieaugumu) zema un ļoti zema riska kategorijas teritorijās▶ Padziļināta brīvprātīgo apmācība (960h apjomā)	<p>Ieguvumi/ ietaupījumi:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Augsta sabiedrības drošības kultūra▶ Mazāks notikumu skaits (zemākas tiešās izmaksas)▶ Nav paredzams būtisks atalgojuma fonda pieaugums▶ Mazāks un efektīvāks 112 noslogojums (mazāk notikumu, mazāk neārkārtas zvanu) 	<p>Izmaksas / investīcijas:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Kompensācijas par PUO reaģētspējas nodrošināšanu un darbu notikumos▶ Kompensācijas PUO par prevencijas pasākumu īstenošanu▶ Informatīvo kampaņu izmaksas
--	--	---

Attēls Nr. 8: Attīstības 3. varianta “Prevencija sabiedrības drošības pamatā” raksturojuma kopsavilkums.

3.4.5 Attīstības variantu savstarpējais salīdzinājums

Lai veiktu izvirzīto VUGD attīstības variantu savstarpējo salīdzinājumu, fokusa darba grupā tika izvirzītas nozīmīgākās prioritātes un kritēriju analīzes rezultāti, kas būtu izvērtējami kā katra varianta priekšrocības vai trūkumi. Attīstības variantu kvalitatīvās salīdzināšanas mērķim izvirzīti seši kritēriji (skat. Attēls Nr. 9 zemāk).

Kritērijs	1.variants «Ugunsdzēsība un glābšanas darbi VUGD rokās»	2.variants «Kopīgas rūpes par drošību»	3.variants «Prevencija sabiedrības drošības pamatā»
1. Drošības līmenis	● vidēji augsta	● augsta	● vidēja
2. VUGD tehniskā kapacitāte	● augsta	● vidēji augsta	● vidēja
3. VUGD nodarbināto skaits	● augstāks	● būtiski nemainīgs	● būtiski nemainīgs
4. Izmaksas / investīcijas	● augstas	● vidēji augstas	● vidēji augstas
5. Ieviešanas, varianta īstenošanas atdeves laiks	● vidējs	● vidējs	● ilgtermiņš
6. Varianta īstenošanas potenciāls	● vidējs	● vidēji augsts	● zems

Attēls Nr. 9: Attīstības variantu salīdzinājuma kopsavilkums.

Drošības līmenis

Drošība gan sabiedrības notuības un drošības sajūtas izpratnē, gan objektīva drošības līmeņa, ko sniedz atbilstoša ārkārtas dienestu reaģētspēja, izpratnē, ir viens no būtiskākajiem mērķiem uz kuriem savā ilgtermiņa attīstībā jātiecas VUGD.

Attīstības variantu salīdzinājumā visaugstāko potenciālu sabiedrības drošības līmeņa pieaugumam iezīmē 2.variants, kura ietvaros drošības nodrošināšanai tiktu izmantota gan esošā VUGD profesionālā dienesta kapacitāte, gan pašvaldību brīvprātīgo organizāciju atbalsts, gan tiktu paaugstināta katra indivīda atbildība un rīcībspēja, kopīgi sasniedzot augstākus sabiedrības drošības līmeņa rādītājus.

Savukārt, 3.varianta realizācijas rezultātā iespējama potenciāla esošā sabiedrības drošības līmeņa stagnācija, neveicot VUGD profesionālā dienesta resursu attīstību un, iespējams, pārmērīgi paļaujoties uz pašvaldību spēju izveidot nepieciešamās reaģētspējas PUO.

VUGD tehniskā kapacitāte

Vislielāko VUGD kapacitātes pieaugumu paredz 1.variants, paplašinot VUGD depo un posteņu skaitu no 89⁹ uz 125 un tos aprīkojot pilnvērtīgu profesionālu dienesta pakalpojumu nodrošināšanai. Pilnībā centralizēta uz risku analīzi un VUGD kapacitāti balstīta pārvaldība potenciāli nodrošinātu visaugstāko tehniskās gatavības un reaģētspējas līmeni.

Salīdzinoši mērenu VUGD tehniskās kapacitātes attīstību paredz 3.variants, kura ietvaros VUGD depo un posteņu tīklojums saglabājas 91 vienības apjomā.

VUGD nodarbināto skaits

Būtisks VUGD nodarbināto skaita pieaugums plānojams, lai īstenotu 1.variantu – VUGD depo un posteņu skaita palielinājumam līdz 124 vienībām.

2. un 3. attīstības variantu īstenošanā nozīmīgs uzsvars likts uz PUO attīstību, kuru personāls, tiešā veidā nav VUGD nodarbinātie.

Izmaksas / investīcijas

Attīstības variantu salīdzinājumā visapjomīgākās investīcijas infrastruktūras attīstīšanā nepieciešamas 1.varianta īstenošanai, lai izveidotu jaunus VUGD depo un posteņus un nodrošinātu tos ar nepieciešamo personālu.

⁹ Esošais VUGD depo / posteņu tīklojums 2023.gadā, neiekļaujot VUGD priekšnieka 10.05.2023. ziņojumā iekļautos priekšlikumus depo skaita palielinājumam līdz 91 vienībai.

Gan 2., gan 3. varianta īstenošana saistīta ar dažādas reaģētspējas PUO izveidošanu, kuru darba notikumos un gatavības uzturēšanas gaidīšanas režīmā atbildzināšanai plānojamas kompensācijas, kuras, lai arī, iespējams, nebūtu daļa no VUGD darbības budžeta, tomēr radītu finansiālu ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem. 2. un 3. varianta īstenošanai būtu nepieciešams papildus finansējums plašāku informatīvo kampaņu īstenošanai, kā arī VUGD kapacitātes stiprināšanai (jaunu amata vietu izveidošanai) preventīvas veīkšanai.

Ieviešanas, varianta īstenošanas atdeves laiks

Vērtējot ilgtermiņa stratēģiskās attīstības variantu īstenošanai un sagaidāmo rezultātu sasniegšanai nepieciešamo laiku, secināms, ka visiem variantiem tas ir vidēji ilgs (5 un vairāk gadi), jo attīstības pasākumi saistīti ar jaunas VUGD un / vai PUO infrastruktūras un organizācijas modeļa attīstīšanu, personāla komplektāciju. Tomēr kā visbūtiskākais aspekts vērtējama sabiedrības iesaistes pakāpe (it sevišķi liels uzsvars 3. variantā), kuras inertums var radīt bremsējošu efektu uz attīstības scenārija sagaidāmo rezultātu sasniegšanas tempu.

Varianta īstenošanas potenciāls

Potenciāls viena vai cita attīstības varianta īstenošanai saistāms ar vairāku ārējo faktoru ietekmi, kas var radīt riskus iecerēto rezultātu sasniegšanai.

Sabiedrības gatavība (vai pretestība) pārmaiņām 2. un, it īpaši, 3. varianta realizācijā var spēlēt nozīmīgu lomu rezultātu sasniegšanā. Attīstības vīzijas laika periods līdz 2034. gadam var izrādīties pārāk īss, lai kardināli mainītu sabiedrībā esošo domāšanas veidu un indivīdu ieradumus. Nepanākot būtiskas sabiedrības informētības un gatavības līmeņa izmaiņas un, tai pat laikā, sagaidot augstāku tās iesaistes pakāpi ugunsdrošības preventīvajā, ir samērā augsts risks zemākam varianta īstenošanas potenciālam. Tomēr, vērtējot attīstības variantus, izceļams 2. variants, kurā uzsvars likts uz racionālu un sabalansētu VUGD un sabiedrības locekļu lomu un atbildību sadalījumu, un, līdz ar to, arī augstāku varianta īstenošanas potenciālu.

Resursu (valsts budžeta finansējums, darbaspēka pieejamība), kas nepieciešami VUGD kapacitātes stiprināšanai 1. attīstības varianta ietvaros, ierobežojumi var būtiski ietekmēt varianta īstenošanas potenciālu.

Kopsavilkums

Apkopojot attīstības variantu kvalitatīvās analīzes rezultātus, secināts, ka darba grupas ieskatā **vēlamais attīstības variants ir Nr.2 “Kopīgas rūpes par drošību”**, kura ietvaros ilgtermiņā potenciāli sagaidāmi vislielākie ieguvumi sabiedrības drošības līmeņa paaugstināšanā un sabiedrības noturības veidošanā.

Būtiskākie faktori, kas labvēlīgi ietekmē attīstības varianta izvēli ir tā samērā augstais īstenošanas potenciāls, vis pārējā pakalpojumu kvalitātes līmeņa paaugstināšanās, salīdzinoši mazāks nepieciešam investīciju un operatīvo izmaksu pieauguma apjoms, kā arī būtiski nemainīgs VUGD nodarbināto skaits.

3.5 Izvēlētais variants

Izvēlētais attīstības variants paredz vairākus attīstības pasākumus tā īstenošanai - sadarbību starp VUGD un sabiedrības grupām, efektīvi veicot reaģēšanas un preventīvas pasākumu izpildi, kā arī pastiprinātu fokusu uz sabiedrības informētību un iesaisti ugunsdrošības paaugstināšanā.

3.5.1 Preventīvas attīstība

Preventīvas attīstībai iezīmējami 2 virzieni:

- ▶ kvalitatīvais (*darīt citādāk, plašāk*) – esošo un jaunu ugunsdrošības un preventīvas informācijas tēmu, pasākumu, izglītojošo kampaņu u. tml.. attīstīšana – sabiedrības informēšana un izglītošana;
- ▶ kvantitatīvais (*darīt vairāk*) – lielāka skaita, mērķtiecīga sabiedrības locekļu uzrunāšana dažādās mērķa grupās un saziņas kanālos – preventīvas funkcijas kapacitātes paaugstināšana VUGD.

Sabiedrības informēšana un izglītošana

Izvēlētā VUGD stratēģiskās attīstības variantā īpašs uzsvars likts sabiedrības informēšanu un izglītošanu ugunsdrošības un civilās aizsardzības jautājumos ar mērķi gan mazināt notikumu skaitu un no tiem izrietošo seku apjomu, gan būt gataviem un zināt par rīcību ugunsgrēka vai cita apdraudējuma gadījumā (sabiedrības noturība).

Analizējot cēloņsakarības, kas noved pie ugunsgrēkiem un citiem apdraudējumiem, secināms, ka tieši sabiedrības (individu) vājās zināšanas, izpratne par rīcību un iesaistes pakāpe ir viens no būtiskākajiem cēloņiem salīdzinoši augstajam notikumu un, it īpaši, ugunsgrēkos bojāgājušo un cietušo skaitam Latvijā.

Izceļami šādi virzieni preventīvas attīstībai:

- ▶ **informatīvi izglītojošo pasākumu plānošana un veikšana** – VUGD koordinēta izpilde, iesaistot VUGD nodarbinātos (PSIN un teritoriālo struktūrvienību personālu (ugunsdzēsējus - glābējus, inspektoros), PUO brīvprātīgos ugunsdzēsējus, kā arī VACD pildošās personas (attīstoties VACD un pieaugot VAD pakļauto personu skaitam, kuras valsts aizsardzības militāro dienestu vēlas aizstāt ar alternatīvo dienestu, pieaugs šādu personu plūsma VUGD, kas paver iespējas to iesaistīšanai atsevišķu ar prevenciju saistītu uzdevumu (piem. informatīvo materiālu izplatīšana, u.tml..) īstenošanā dienesta laikā);
- ▶ **informatīvo kampaņu organizēšana un uzraudzība**, t.sk. izglītojošas sociālās kampaņas (kampaņas plašsaziņas līdzekļos un sociālajos medijos (t.sk. maksas kampaņas)) dažādu sabiedrības grupu sasniegšanai, sadarbība ar VUGD nodarbinātajiem depo un posteņos, brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām, nevalstiskām organizācijām un citām iesaistītajām pusēm.
- ▶ CA un ugunsdrošības **apmācības elementu integrācija** vispārīglītojošās un neformālās izglītības programmās (piemēram, CA kursa 40 akadēmisko stundu apjomā iekļaušana augstskolu programmās);
- ▶ drošības **klašu pasākumu organizēšana** – Drošības klašu izveide katastrofu pārvaldības preventīvas un sabiedrības izglītošanai izglītības iestādēs sadarbībā ar PUO.

Funkcijas kapacitātes paaugstināšana VUGD

Saskaņā ar nākotnes attīstības vīziju, preventīvas funkcijas nodrošināšanai VUGD struktūrvienībai (PSIN) iezīmējami sekojoši uzdevumi un funkcijas:

- ▶ **pasākumu plānošana** - plānot, organizēt un veikt sabiedrības informēšanas pasākumus ugunsdzēsības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomās. Pasākumu kopums ietver laika plāna izstrādi, pasākuma satura un formāta plānošanu, kā arī citu organizatorisko funkciju izpildi;
- ▶ **informatīvo materiālu izstrāde** - Veidot un izplatīt informatīvos materiālus par aktuālām ugunsdzēsības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības tēmām. Pasākumu kopums ietver gan tradicionālā formāta materiālu izstrādi (t.i. plakātus, brošūras u.c), gan arī digitālos materiālus;
- ▶ **informēšanas kampaņu organizēšana un uzraudzība** - sadarbība ar VUGD nodarbinātajiem depo un posteņos, brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām, nevalstiskām organizācijām un citām iesaistītajām pusēm.
- ▶ **ārējās komunikācijas īstenošana** - Nodrošināt ārējo komunikāciju starp VUGD un citām iesaistītajām pusēm, piemēram, leM, pašvaldībām, nevalstiskām organizācijām u.c.
- ▶ **drošības klašu pasākumu organizēšana** – Drošības klašu izveide katastrofu pārvaldības preventīvas un sabiedrības izglītošanai izglītības iestādēs sadarbībā ar PUO.

Esošajā situācijā PSIN kapacitāti veido 9 amata vietas (PSIN priekšnieks, 5 vecākie inspektori (amatpersonas) un 3 vecākie speciālisti).

Lai spētu efektīvi turpināt esošo funkciju izpildi, kā arī spētu īstenot ar izvēlēto attīstības virzienu noteiktās funkcijas, nepieciešams paredzēt katrā no reģioniem (ZRP, VRP, LRP un KRP) papildu **1 vecākā inspektora** pozīciju, savukārt RRP paredzēt papildu **2 vecāko inspektoru** pozīcijas, kopā plānojot papildu **6 vecāko inspektoru** amatus.

3.5.2 PUO izveide

Izvēlētais stratēģiskais attīstības variants paredz brīvprātīgo ugunsdzēsēju iesaisti, tādējādi nodrošinot papildu kapacitāti gan reaģēšanas un glābšanas, gan prevencijas darbos, sniedzot atbalstu ugunsdzēsēju glābēju / autovadītāju amata vakanču aizpildīšanas problemātikai. Sadarbībā ar VUGD, pašvaldībām un citām organizācijām, izvēlēta attīstības variantā paredzēti divi dažādi PUO veidi, kas aprakstīti zemāk.

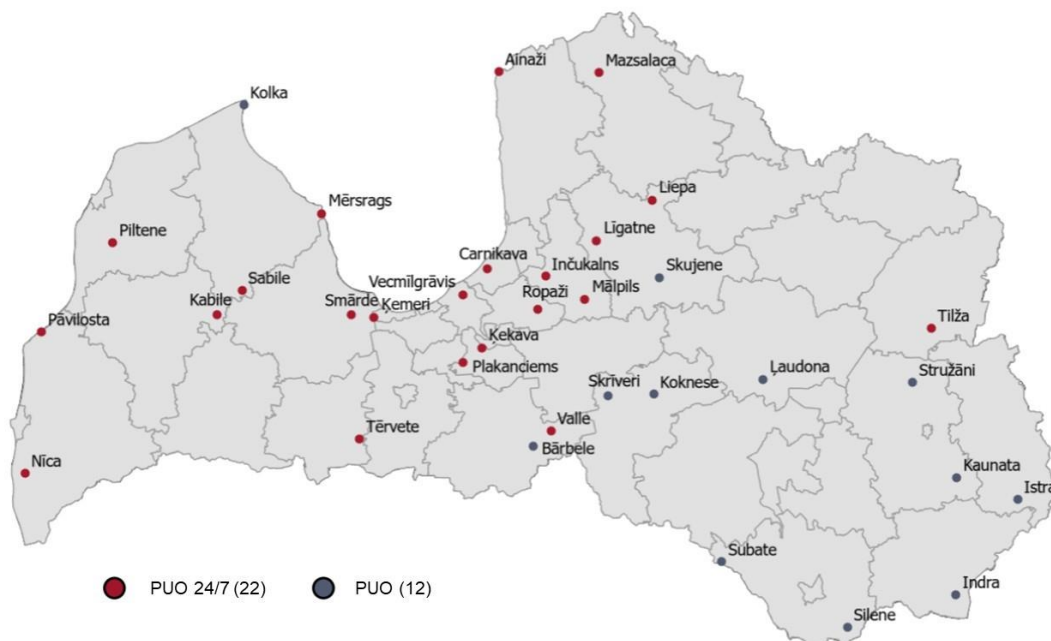
PUO izveide 24/7 reaģētspējas līmenī

PUO 24/7 paredz reaģēšanas laiku saskaņā ar vidēju risku (līdz 10 minūtēm), kā arī gaidīšanas režīmā esošos pamatautomobiļus, kas izvietoti zema un ļoti zema riska kategorijas teritorijās, balstoties uz VUGD izstrādāto riska kartējumu. Funkciju īstenošanai tiek paredzēti 22 depo. PUO 24/7 iesaiste plānojama arī prevencijas pasākumu īstenošanā. Lai kļūtu par brīvprātīgo PUO 24/7 formējuma, nepieciešams iziet obligātās apmācības.

PUO izveide 2.pamatautomobiļa atbalstam

Šī PUO funkcionalitāte paredz reaģētspēju kā 2.pamatautomobilim notikuma laikā un sniegt atbalstu VUGD 1.pamatautomobilim. PUO 2.automobiļa funkcionalitāte paredz reaģēšanas laiku saskaņā ar zemu risku - ≤ 23 min, kā arī ļoti zemu risku - ≤ 30 min. Funkciju īstenošanai nepieciešama 12 PUO posteņu izveide. Papildus plānots, ka PUO iesaistās prevencijas pasākumu īstenošanā. Lai kļūtu par brīvprātīgo šāda veida formējuma, nepieciešams iziet obligātās apmācības.

Paredzētais PUO 24/7 un PUO 2.pamatautomobiļa atbalsta funkcijas formējumu tīklojums atspoguļots attēlā zemāk (skat. Attēls Nr. 10).

Attēls Nr. 10: Izveidojamo pašvaldības ugunsdzēsēju organizāciju plānotais izvietojums.

3.6 Rīcības plāns stratēģiskās attīstības variantā īstenošana

VUGD stratēģiskās attīstības scenāriju ieviešana saistīta ar virkni paredzamām izmaiņām, no kurām būtiskākās apkopotas nākamajās sadaļās, kā arī ar nepieciešamā finansējuma aplēsēm un finansējuma nodrošināšanas iespēju izpēti.

3.6.1 Organizatoriskās izmaiņas

Būtiskākās paredzamās organizatoriskās izmaiņas, kas saistītas ar izvēlēto stratēģiskās attīstības scenārija ieviešanu ir:

- ▶ izmaiņas daļu un posteņu izvietojumā / tīklojumā, paredzot PUO un PUO 24/7 atbildību par reaģētspējas nodrošināšanu zema un ļoti zema riska līmeņa teritorijās saskaņā ar riska instrumenta izvērtējumu;
- ▶ izmaiņas pirmās apakšvienības sastāvā, paredzot 4 glābēju komandas un pārskatot komandu komplektēšanas un darba organizācijas kārtību;
- ▶ VUGD prevencijas funkcijas kapacitātes paaugstināšana (prevencijas aktivitāšu plānošana, koordinēšana, darbs ar Drošības klašu organizēšanu, u.tml.), ieviešot papildus amata vietas PSIN un nodrošinot vakanču aizpildīšanu.

3.6.2 Normatīvo aktu izmaiņas

Ņemot vērā, ka izvēlētais attīstības scenārijs paredz sabiedrības lomas un nepieciešamās iesaistes izmaiņas ugunsdrošības uzraudzībā, prevencijā un ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu organizācijā, normatīvajos aktos nepieciešams nostiprināt VUGD un sabiedrības sadarbības pamatprincipus, kārtību, lomas un atbildības.

Lai īstenotu attīstības pasākumus, jāveic izmaiņas normatīvos aktos, paredzot PUO loma un atbildība ugunsdzēsības un glābšanas darbu nodrošināšanā; Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests organizē un veic valsts ugunsdrošības uzraudzības darbu; Trīspusējās sadarbības kārtības VUGD sadarbībai ar PUO un pašvaldībām izveidošana, kā arī jaunu funkciju, kas saistītas ar prevencijas pasākumu paplašināšanu, iekļaušanu struktūrvienību nolikumos.

3.6.3 Attīstības pasākumu īstenošanas laika grafiks

Tabulā zemāk (skat. Tabula Nr. 2) attēlots ar stratēģiskās attīstības varianta īstenošanu saistīto attīstības pasākumu īstenošanas laika grafiks, ietverot kvantitatīvo rādītāju izmaiņu aplēses.

Tabula Nr. 2: Attīstības pasākumu īstenošanas laika grafiks.

N.p.k.	Aktivitātes no attīstības varianta / gads	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
1.	PUO izveide											
1.1.	PUO izveide 2. pamatautomobiļa atbalsta līmenī (kopā darbojošās vienības)		5	7	10	12	12	12	12	12	12	12
1.2.	PUO izveide 24/7 reaģētspējas līmenī (kopā darbojošās vienības)		5	10	17	22	22	22	22	22	22	22
2.	Prevencijas attīstība											
2.1.	VUGD Funkcijas kapacitātes paaugstināšana (jauni amati PSIN)		6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
2.2.	Informatīvi izglītojošas kampaņas (ikgadējā centrālā kampaņa un papildus (angl. follow-up) kampaņa)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3.	4 glābēju komandas nodrošināšana uz pamatautomobiļa (% no nepieciešamā)		25%	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

3.7 Nepieciešamais finansējums stratēģiskā attīstības varianta īstenošanai

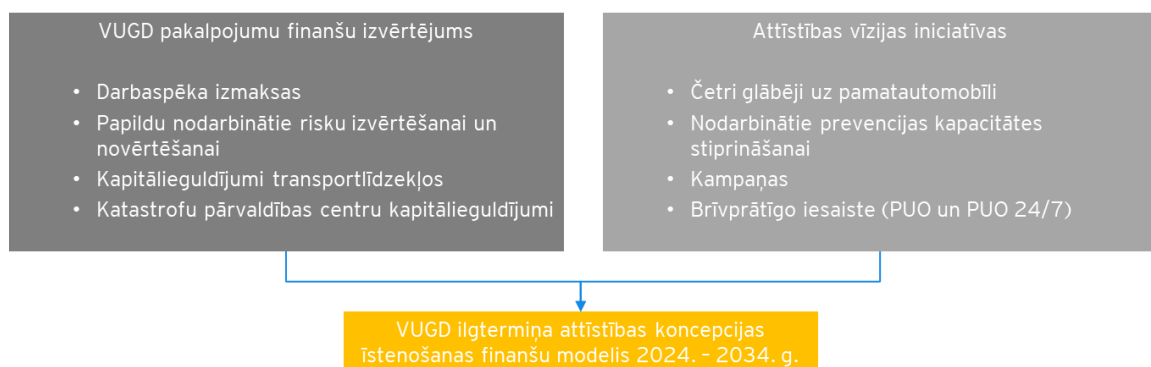
Nepieciešamo finansējumu risinājuma - VUGD ilgtermiņa stratēģiskās attīstības modeļa ieviešana – īstenošanai veido 2 komponentes.

- ▶ Pamata (“bāzes”) ikgadējais finansējums, kas nepieciešams pamata attīstības pasākumu īstenošanai, kas nav saistīti ar izvēlēto risinājuma variantu. Šī finansējuma aprēķins balstīts uz pētījuma ietvaros izstrādātā VUGD pakalpojumu sniegšanas modeļa principiem;
- ▶ Papildus nepieciešamais finansējums izvēlēta risinājuma īstenošanas varianta ieviešanai.

3.7.1 Resursu nepieciešamības apraksts stratēģiskajām prioritātēm

VUGD ilgtermiņa vīzijas finanšu vajadzību izvērtēšana tiek balstīta uz VUGD šī brīža pakalpojumu definēšanas izvērtējumu, kurā ir ņemti vērā prognozētie darba spēka izdevumi visām nepieciešamajām amatu vietām, papildu darbinieki risku pārvaldībai, kā arī kapitālieguldījumi transportlīdzekļos un katastrofu pārvaldības centru būvniecībā. Papildus tam, veiktas prognozes nepieciešamajam finansējumam ar izvēlēta attīstības varianta “Kopīgas rūpes par drošību” saistīto nākotnes iniciatīvu realizāciju (Skat. Attēls Nr. 11), t.sk.:

- ▶ finansējums informatīvajām kampaņām (1 ikgadējā kampaņa ar budžetu 200 tūkstoši EUR un 1 papildu kampaņa – 50 tūkstoši EUR – bāzes gadā);
- ▶ finansējums 22 PUO 24/7 un 12 PUO attīstībai, uz kuriem attiecināmos izdevumus daļēji sedz pašvaldību budžeti;
- ▶ finansējums profesionālās kompetences paaugstināšanas mācībām.

Attēls Nr. 11: VUGD ilgtermiņa attīstības vīzijas īstenošanas finanšu modeļa komponentes.

VUGD ilgtermiņa attīstības koncepcijas īstenošanas finanšu modelis attēlo prognozēto VUGD nepieciešamo finansējumu līdz 2034. gadam (skat. Tabula Nr. 3 zemāk)¹⁰. Paredzams, ka 4 glābēju komandas nodrošināšana uz pamatautomobīļa izmaksās papildu 2,7 milj. EUR 2025. gadā, savukārt 2034. gadā jau vairāk nekā 14 milj. EUR. Aprēķinos ņemti vērā arī izdevumi, kas saistīti ar papildu nepieciešamajiem resursiem preventīvas kampaņu organizēšanai (darba spēks un kampaņas). Lai aktīvi iesaistītu brīvprātīgos ugunsdrošības un glābšanas spēju stiprināšanai, nākamos 10 gadus būs nepieciešams finansējums robežās no 224 tūkst. EUR līdz 1,1 milj. EUR katru gadu. Kopumā prognozēts, ka, lai VUGD spētu nodrošināt pakalpojumus optimālā līmenī, kā arī īstenotu aprakstītās

¹⁰ Veikto aprēķinu pieņēmumus, kā arī citu detalizētāku informāciju, skatīt atsevišķā Projekta 4.nodevuma datnē “Pakalpojumu_definēšana_05122023.xlsx”.

iniciatīvas, 2025. gadā būs nepieciešami ~81 milj. EUR, un 2034. gadā jau vairāk nekā 117 milj. EUR. Jāņem vērā, ka tabula attēlo uzturēšanas izdevumus, kuros netiek iekļautas nepieciešamās investīcijas kapitālieguldījumos.

VUGD ir nepieciešami 112,35 milj. EUR kapitālieguldījumiem, lai atjaunotu materiāltehnisko bāzi, no kura liela daļa šobrīd ir nolietota, papildus jau šobrīd iepļānotajiem iepirkumiem.

Saistībā ar PUO un PUO 24/7 vienību izveidi, paredzams, ka apmēram 36% no PUO 24/7 vienību uzturēšanas izdevumiem un 79% PUO izdevumiem tiktu nosegti no pašvaldību finansējuma, savukārt pārējo segtu VUGD budžets. Izdevumu kategorijas, kuras tiktu pilnībā vai daļēji segtas no pašvaldību finansējuma ir transporta uzturēšana un ar to saistītie izdevumi, aprīkojuma uzturēšana, veselības un dzīvības apdrošināšana, kā arī citas, finansiāli mazāk būtiskas kategorijas. Lielākie izdevumi no VUGD puses būtu attiecināmi uz kompensācijām par PUO 24/7 gatavības līmeņa nodrošināšanu.¹¹

¹¹ EY finansējuma aplēse PUO un PUO 24/7 vienībām.

Tabula Nr. 3: VUGD ilgtermiņa attīstības vīzijas īstenošanas finanšu aprēķins.

Kopā, EUR	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Kopā	68 783 572	75 572 188	81 034 662	86 436 911	95 075 599	98 127 346	101 071 167	104 103 302	107 226 401	110 443 193	113 756 489
Darbaspēka izmaksas	61 425 631	67 584 508	72 546 118	77 524 222	85 621 494	88 190 139	90 835 843	93 560 918	96 367 746	99 258 778	102 236 541
Pakalpojumu definēšanas modelī noteiktās darba spēka izmaksas	61 425 631	67 568 194	69 595 240	71 683 097	73 833 590	76 048 597	78 330 055	80 679 957	83 100 356	85 593 366	88 161 167
Papildus darbinieki, lai nodrošinātu 4 glābēju komandas uz pamatautomobīļa	-	-	2 720 117	5 603 442	11 543 090	11 889 383	12 246 064	12 613 446	12 991 850	13 381 605	13 783 053
Papildus darbinieki, lai nodrošinātu papildu preventijas kampaņu norisi (t.sk. kampaņas)	-	-	197 154	203 069	209 161	215 435	221 899	228 555	235 412	242 475	249 749
Papildus darbinieki, lai nodrošinātu risku izvērtējumu un novēršanu	-	16 314	33 607	34 615	35 653	36 723	37 825	38 959	40 128	41 332	42 572
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7 357 942	7 828 680	8 063 540	8 305 446	8 554 610	8 811 248	9 075 586	9 347 853	9 628 289	9 917 137	10 214 652
Pakalpojumu definēšanas modelī noteiktās pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7 357 942	7 578 680	7 806 040	8 040 221	8 281 428	8 529 871	8 785 767	9 049 340	9 320 820	9 600 445	9 888 458
Kampaņas	-	250 000	257 500	265 225	273 182	281 377	289 819	298 513	307 468	316 693	326 193
PUO	-	-	223 534	418 268	704 852	925 477	953 241	981 839	1 011 294	1 041 633	1 072 882
Ugunsdzēsība 24/7	-	-	155 231	319 775	559 926	746 349	768 739	791 802	815 556	840 022	865 223
Ugunsdzēsība - Atbalsts	-	-	68 303	98 493	144 926	179 128	184 502	190 037	195 738	201 610	207 659
Prevencija 24/7	-	-	1 240	2 555	4 474	5 963	6 142	6 326	6 516	6 712	6 913
Prevencija - Atbalsts	-	-	1 240	1 788	2 632	3 253	3 350	3 451	3 554	3 661	3 771
Mācību koncepcijas ieviešana	-	159 000	201 470	188 974	194 643	200 483	206 497	212 692	219 073	225 645	232 414
Profesionālās kompetences paaugstināšanas mācību izmaksas	-	48 000	49 440	50 923	52 451	54 024	55 645	57 315	59 034	60 805	62 629
Darbaspēks	-	88 000	98 880	101 846	104 902	108 049	111 290	114 629	118 068	121 610	125 258
Kompetenču paaugstināšana	-	23 000	53 150	36 205	37 291	38 409	39 562	40 748	41 971	43 230	44 527

3.7.2 Priekšlikumi finansējuma piesaistes modelim un alternatīvām

VUGD vidējā termiņa stratēģijas plānā no 2023. līdz 2027. gadam ir plānots finansējums vidēji 133 milj. EUR apmērā katru gadu. No tā 7% tiks nodrošināti no ANM, 11% no ERAF, 2% no Norvēģijas finanšu instrumenta, kā arī nelielu daļu paredzēts saņemt no IDF un TRACK1 fondiem. Savukārt atlikušos 79% nodrošinās valsts pamatbudžeta programma 07.00.00 “Ugunsdrošība, glābšana un civilā aizsardzība”.

Zemais ES finansējuma īpatsvars var radīt negatīvas sekas, kuru pamata cēlonis būtu diversifikācijas trūkums. Lai gan optimālā makroekonomiskā situācijā šis risks ir neliels, tas tomēr var būtiski palielināties nestandarta gadījumos, kā piemēram pieaugoša inflācija, dabas un citas katastrofas, un politiska nestabilitāte. Savukārt ES fondi nereti nodrošina stabilu un prognozējamu finansējumu konkrētiem projektiem vai iniciatīvām. Šie fondi parasti ir paredzēti, lai atbalstītu konkrētas nozares vai nodrošinātu īpašas nepieciešamības, piedāvājot papildu finanšu stabilitātes līmeni, kas var nebūt pakļauts tādām pašām iekšzemes ekonomikas spiedienam kā valsts budžets.

Turklāt, tā kā ievērojamas finansējuma daļas pamats ir valsts budžets, pastāv risks VUGD neizmantojot iespējas piesaņoties plašākām Eiropas prioritātēm un iniciatīvām un gūt labumu no tām. ES fondiem bieži ir noteiktas īpašas vadlīnijas un mērķi, kas var uzlabot ugunsdzēsības un glābšanas dienestu vispārējās spējas un standartus. Šo iemeslu dēļ, ieteicams nodrošināt sabalansētāku finansējuma avotu īpatsvaru, kas pārmērīgi nepakļaujas uz nevienu no tiem, kā arī iegūt pēc iespējas vairāk finansējuma avotus, tādējādi samazinot iespējamās iekšējās un ārējās riskus.

Papildus jau šobrīd plānotajai finansējuma piesaistei no ES fondiem, ir pieejamas arī citas alternatīvas, kā piemēram “Apvārsnis Eiropa (Horizon Europe)”. Tas atbalsta ES politikas prioritāšu īstenošanu saistībā ar drošību, tostarp kibernetisko drošību, infrastruktūras aizsardzību un katastrofu riska samazināšanu. Turklāt tas balstās uz pieredzi, kas gūta no COVID 19 krīzes gan attiecībā uz sagatavotību, gan spēju veidošanu.¹²

Resursu avots, kuru iespējams izmantot ārkārtas situācijās (piem. neparedzētu īstermiņa katastrofu un negadījumu gadījumā) ir rescEU. Ja ārkārtas situācijas mērogs pārsniedz valsts iespējas pašai reaģēt, tā var lūgt palīdzību, izmantojot ES civilās aizsardzības mehānismu. Pēc aktivizēšanas ES nosūta palīdzību no ES dalībvalstīm, izmantojot Ārkārtas Reaģēšanas Koordinācijas Centru.¹³

Eiropas Infrastruktūras Savienības Instrumenta finansē projektus, kas attīsta ES digitālo sakaru risinājumus. Tā kā ugunsdzēsības un glābšanas darbos ir nepieciešama efektīva un ērta komunikācija, lai nodrošinātu optimālu darbību, pastāv iespēja veikt digitālo risinājumu iepirkumus vai modernizācijas pasākumus, izmantojot šīs programmas finansējumu. 2021. līdz 2027. gada periodā programmai ir atvēlēti 1,6 miljardi eiro.

¹² [Cluster 3 Civil Security for Society | Horizon Europe](#)

¹³ [rescEU \(europa.eu\)](#)

EY | Labākas darba pasaules izveide

EY mērķis ir radīt labāku darba pasauli, palīdzēt radīt ilgtermiņa vērtību klientiem, darbiniekiem un sabiedrībai un veidot uzticību kapitāla tirgiem.

Pateicoties pieejamajiem datiem un tehnoloģijām, vairāk nekā 150 valstīs strādājošās dažādās EY darba grupas nodrošina klientu uzticību un palīdz tiem augt, pārveidoties un īstenot savu uzņēmējdarbību.

EY revīzijas, konsultāciju, nodokļu, stratēģijas un darījumu, kā arī juridisko pakalpojumu darba grupas uzdod pareizos jautājumus, lai rastu jaunas atbildes uz mūsdienu pasaules sarežģītajiem jautājumiem.

EY attiecināms gan uz globālo organizāciju kopumā, gan uz vienu vai vairākām Ernst & Young Global Limited dalībfirmām, no kurām katra ir atsevišķa juridiska persona. Ernst & Young Global Limited ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību Lielbritānijā, kas nesniedz pakalpojumus klientiem. Informācija par to, kā EY vāc un izmanto personas datus, kā arī par datu aizsardzības tiesību aktos noteiktajām personas tiesībām sniegta tīmekļa vietnē [ey.com/privacy](https://www.ey.com/privacy). Papildu informācija par mūsu organizāciju sniegta tīmekļa vietnē [ey.com](https://www.ey.com).

© 2024 Ernst & Young Baltic SIA.
Visas tiesības aizsargātas.

EY ir Ernst & Young Global dalībfirma, vadošais profesionālo pakalpojumu sniedzējs Baltijā. Vairāk nekā 700 Baltijas valstīs strādājošo EY speciālistu sniedz revīzijas, konsultāciju, nodokļu, grāmatvedības, stratēģijas un darījumu, kā arī juridiskos pakalpojumus.

[ey.com](https://www.ey.com)